ضرب او تقسیم

× ÷

● د بیفبر پروژه د لیک لوست په کورسونو کې هر زده‌کوونکي ته دوه قلمونه ورکوي. د زده‌کوونکو د قلمونو تعداد پیدا کړئ:

۱ زده‌کوونکی [۲] قلمونه لري ۱ × ۲ = [۲]	۶ زده‌کوونکي [ ] قلمونه لري ۶ × ۲ = [ ]	د ۲ ضرب زباني
۲ زده‌کوونکي [۴] قلمونه لري ۲ × ۲ = [ ]	۷ زده‌کوونکي [ ] قلمونه لري ۷ × ۲ = [ ]	۱ × ۲ = ۲ ۲ × ۲ = ۴
۳ زده‌کوونکي [ ] قلمونه لري ۳ × ۲ = [ ]	۸ زده‌کوونکي [ ] قلمونه لري ۸ × ۲ = [ ]	۳ × ۲ = ۶ ۴ × ۲ = ۸
۴ زده‌کوونکي [ ] قلمونه لري ۴ × ۲ = [ ]	۹ زده‌کوونکي [ ] قلمونه لري ۹ × ۲ = [ ]	۵ × ۲ = ۱۰ ۶ × ۲ = ۱۲ ۷ × ۲ = ۱۴
۵ زده‌کوونکي [ ] قلمونه لري ۵ × ۲ = [ ]	۱۰ زده‌کوونکي [ ] قلمونه لري ۱۰ × ۲ = [ ]	۸ × ۲ = ۱۶ ۹ × ۲ = ۱۸ ۱۰ × ۲ = ۲۰

●● عارف او زرلښته کله کله خپل دکان ته ورځي. پلار یې هر ځل څو دانې کېلې په مساوي ډول دواړو ته ورکوي:

کېلې	کسان	کېلې	کېلې	کسان	کېلې	کېلې	کسان	کېلې
۲	÷ ۲ =	[۱]	۱۰	÷ ۲ =	[ ]	۱۶	÷ ۲ =	[ ]
۴	÷ ۲ =	[ ]	۱۲	÷ ۲ =	[ ]	۱۸	÷ ۲ =	[ ]
۶	÷ ۲ =	[ ]	۱۴	÷ ۲ =	[ ]	۲۰	÷ ۲ =	[ ]

● د عالم په واده کې د ګڼ شمېر نغریو لاندې اور بلېده. د هر نغري تر هرې پښې لاندې یې یوه خښته ایښوده چې دېګی لږ جګ شي. اسد د نغریو د پښو د شمېر په اندازه خښتې راوړې.

د نغریو د پښو شمېر معلوم او سوالونه حل کړئ:

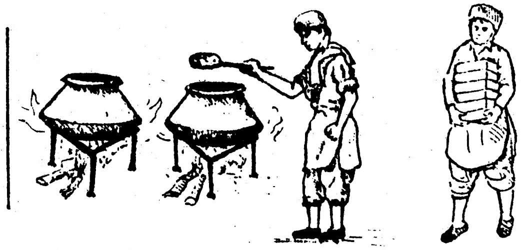

۲ نغري ۶ پښې لري ۲ × ۳ = ۶	۱۰ نغري □ پښې لري ۱۰ × ۳ = □	۱ × ۳ = ۳
۴ نغري □ پښې لري ۴ × ۳ = □	۳ نغري □ پښې لري ۳ × ۳ = □	۲ × ۳ = ۳ × ۳ =
۹ نغري □ پښې لري ۹ × ۳ = □	۶ نغري □ پښې لري ۶ × ۳ = □	۴ × ۳ = ۵ × ۳ =
۱ نغري □ پښې لري ۱ × ۳ = □	۵ نغري □ پښې لري ۵ × ۳ = □	۶ × ۳ = ۷ × ۳ =
۷ نغري □ پښې لري ۷ × ۳ = □	۸ نغري □ پښې لري ۸ × ۳ = □	۸ × ۳ = ۹ × ۳ = ۱۰ × ۳ =

●● د شاولي د کلي ۳ دکاندارانو په وار سره څو بوجۍ اوړه راول. بوجۍ یې په مساوي ډول وېشلي.

هر ځل د هر دکاندار د بوجیو شمېر پیدا او په مربوط تش ځای کې یې ولیکئ:

بوجۍ		دکانداران		بوجۍ
۶	÷	۳	=	۲
۹	÷	۳	=	□
۱۲	÷	۳	=	□
۱۵	÷	۳	=	□

بوجۍ		دکانداران		بوجۍ
۲۱	÷	۳	=	□
۲۴	÷	۳	=	□
۲۷	÷	۳	=	□
۳۰	÷	۳	=	□

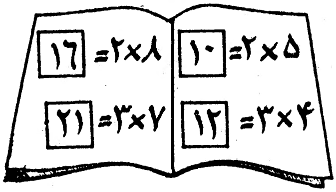

● عارف په دریم ټولګي کې دی. هره ورځ ۴ سوالونه په خپله کتابچه کې حلوي. په پرله پسې ورځو کې د حل شویو سوالونو شمېر د هغه په کتابچه کې پیدا او په تشو ځایونو کې ولیکئ:

۱ ورځ کې [۴] سوالونه ۱ × ۴ = [۴]	۶ ورځو کې [ ] سوالونه ۶ × ۴ = [ ]
۲ ورځو کې [ ] سوالونه ۲ × ۴ = [ ]	۷ ورځو کې [ ] سوالونه ۷ × ۴ = [ ]
۳ ورځو کې [ ] سوالونه ۳ × ۴ = [ ]	۸ ورځو کې [ ] سوالونه ۸ × ۴ = [ ]
۴ ورځو کې [ ] سوالونه ۴ × ۴ = [ ]	۹ ورځو کې [ ] سوالونه ۹ × ۴ = [ ]
۵ ورځو کې [ ] سوالونه ۵ × ۴ = [ ]	۱۰ ورځو کې [ ] سوالونه ۱۰ × ۴ = [ ]

●● د شاولي کورنۍ د مېوو له پاره ۴ ښکلي لوښي لري. کله چې شاولي مېوه راوړي، مېرمن یې په څلورو لوښو کې په مساوي ډول ږدي. په لوښو کې د هرځل د مېوې شمېر معلوم کړئ.

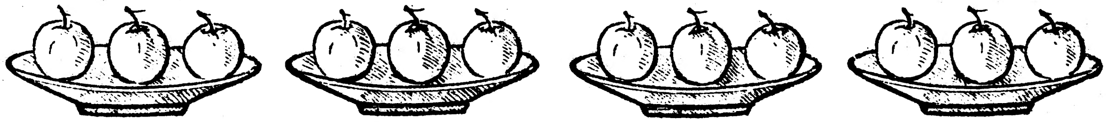

۱۲ مڼې ÷ ۴ = [۳]	۲۴ کېلې ÷ ۴ = [ ]	۳۶ خرماوې ÷ ۴ = [ ]
۲۰ مڼې ÷ ۴ = [ ]	۳۲ آلوچې ÷ ۴ = [ ]	۴۰ اناره ÷ ۴ = [ ]
۲۸ ناکه ÷ ۴ = [ ]	۱۶ کېلې ÷ ۴ = [ ]	۸ مڼې ÷ ۴ = [ ]

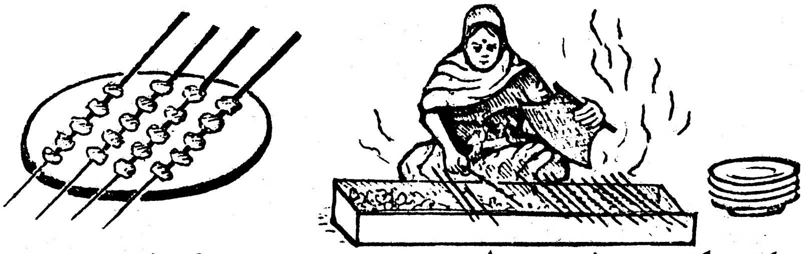

● د شاولي په کور کې مېلمستیا وه. مېرمنې یې د کباب په هر سیخ کې د غوښې ۵ ټوټې ورکړې وې. مېلمنو او د کور خلکو، هر یوه څو سیخه واخیستل. د هر یوه د کباب د غوښې ټوټې وشمېرئ او عدد یې په تش ځای کې ولیکئ:

۴ سیخانو کې [۲۰] د غوښې ټوټې ۴ × ۵ = [۲۰]	۵ سیخانو کې [ ] د غوښې ټوټې ۵ × ۵ = [ ]
۲ سیخانو کې [ ] د غوښې ټوټې ۲ × ۵ = [ ]	۸ سیخانو کې [ ] د غوښې ټوټې ۸ × ۵ = [ ]
٦ سیخانو کې [ ] د غوښې ټوټې ٦ × ۵ = [ ]	۳ سیخانو کې [ ] د غوښې ټوټې ۳ × ۵ = [ ]
۹ سیخانو کې [ ] د غوښې ټوټې ۹ × ۵ = [ ]	۱۰ سیخانو کې [ ] د غوښې ټوټې ۱۰ × ۵ = [ ]
۷ سیخانو کې [ ] د غوښې ټوټې ۷ × ۵ = [ ]	۱ سیخ کې [ ] د غوښې ټوټې ۱ × ۵ = [ ]

۵
۱۰
۱۵
~~۲~~
۲۵
۳۰
۳۵
۴۰
۴۵
۵۰

●● د شاولي په کلي کې ۵ دکانه دي. دکانداران په وار سره څو بوجۍ وریجې راوړي او بوجۍ په مساوي ډول سره وېشي.
هرځل د هر دکاندار د بوجیو شمېر پیدا او په مربوط تش ځای کې ولیکئ:

بوجۍ	دکانداران	بوجۍ
۲۵ ÷	۵ =	[۵]
۳۰ ÷	۵ =	[ ]
۴۵ ÷	۵ =	[ ]
۱۵ ÷	۵ =	[ ]

بوجۍ	دکانداران	بوجۍ
۳۵ ÷	۵ =	[ ]
۲۰ ÷	۵ =	[ ]
۱۰ ÷	۵ =	[ ]
۴۰ ÷	۵ =	[ ]

● که د هغو عددونو ځایونه، چې له یو بل سره ضرب کېږي، بدل شي د جواب عدد یې یو شان وي . لکه :

لومړی مثال

یو درې ګونی

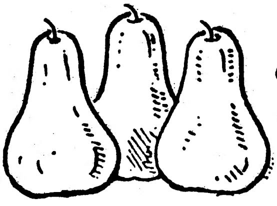

۳ = ۳ × ۱

درې یو ګوني

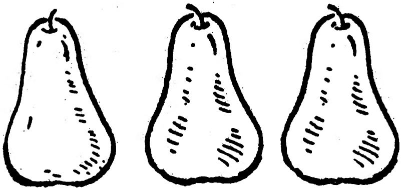

۳ = ۱ × ۳

دویم مثال

یو څلور ګونی

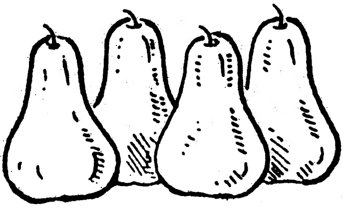

۴ = ۴ × ۱

څلور یو ګوني

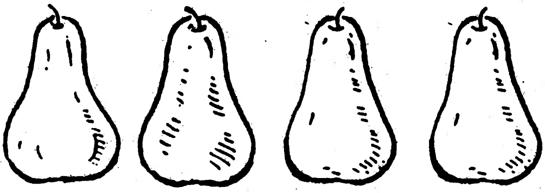

۴ = ۱ × ۴

●● تش ځایونه ډک کړئ :

پنځه درې ګوني څو کېږي؟ [۱۵] = [۳] × [۵] ...... [ ] = ۳ × ۵

درې پنځه ګوني څو کېږي؟ [ ] = [۵] × [۳] ...... [ ] = ۵ × ۳

څلور پنځه ګوني څو کېږي؟ [ ] = [ ] × [ ] ...... [ ] = ۵ × ۴

پنځه څلور ګوني څو کېږي؟ [ ] = [ ] × [ ] ...... [ ] = ۴ × ۵

څلور یو ګوني څو کېږي؟ [ ] = [ ] × [ ] ...... [ ] = ۱ × ۴

یو څلور ګوني څو کېږي؟ [ ] = [ ] × [ ] ...... [ ] = ۴ × ۱

● پروسږ کال شاولي په یوه پټي کې په کتارونو کې د منو ونې نیال کړې وې. سږ کال یې هغه صافي کړې. ماري او اسد چې د پټي په دواړو خواو کې ولاړ وو او د ضرب په واسطه یې د ونو شمیر معلوم کړ، ویې کتل چې سوالونه یې بېل خو ځوابونه یې یو شان دي.

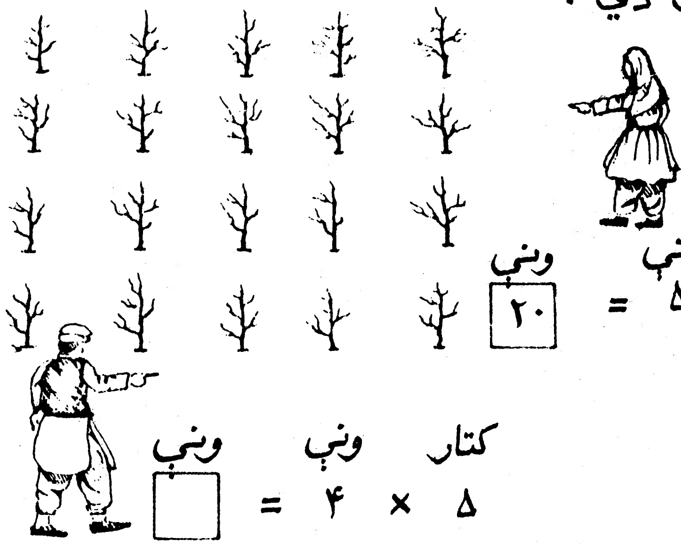

کتار ونې ونې

۴ × ۵ = [۲۰]

کتار ونې ونې

۵ × ۴ = [ ]

●● عالم، چې ورسره و، ورته وویل چې دواړه سوالونه ۵ × ۴ او ۴ × ۵ بېل دي خو ځوابونه یې یو شان [۲۰] راځي.

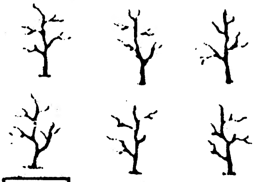

۲ × ۳ = [ ]

۳ × ۲ = [ ]

۶ × ۳ = [۱۸]

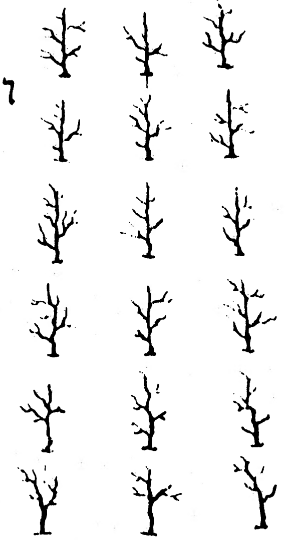

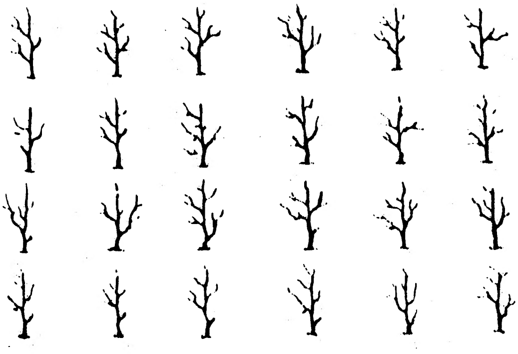

۴ × ۶ = [ ]

۶ × ۴ = [ ]

۳ × ۶ = [ ]

دکورس ښوونکی له خپلو شاګردانو سره کورس ته روان و. په لاره کې یې د ښوونځي یو استاد د هغه له شاګردانو سره ولید . دکورس ښوونکي استاد ته وویل چې څه کوي. هغه وویل د ٦، ٧، ٨، ٩ او ١٠ ضرب زباني په عملي توګه زده کوو. د کورس استاد وویل چې موږ هم درسره ګډون کوو. استاد اجازه ورکړه، د ټولګي زده‌کوونکي یې په ٥ ګروپونو وویشل او ورته یې وویل چې ګلان ټول او داسې هارونه ترې جوړ کړي چې د اول ګروپ هارونه ٦،٦ ګلان د دویم ٧ ، ٧ ګلان ، د دریم ٨ ، ٨ ګلان ، د څلورم ٩،٩ ګلان او د پنځم ١٠، ١٠ ګلان ولري . د هرګروپ زده‌کوونکي خپل هارونه یوځای کړل، هر ځل یې د یوځای شویو هارونو شمېر د هغو د ګلانو له شمېر سره ضرب کړل مثلاً : د اول ګروپ د ٣ هارونو د ګلانو شمېر یې داسې معلوم کړ : (٦ ګلان) (٦ ګلان) (٦ ګلان)

٣ هاره × ٦ ګلان = ١٨ ګلان

په لاندني جدول کې شنه عددونه د هارونو شمېر او سره عددونه په هار کې د ګلانو شمېر ښیي :

ځلې ×	٦	٧	٨	٩	١٠
١	٦ ګلان	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان
٢	١٢ ګلان	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان
٣	١٨ ګلان	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان
٤	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان
٥	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان
٦	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان
٧	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان
٨	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان
٩	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان
١٠	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان	ګلان

٦	٧	٨	٩	١٠
٤٢	٢١	٢٤	٣٦	٣٠
١٢	١٤	٤٠	٨١	٢٠
٢٤	٣٥	٤٨	٢٧	٤٠
٣٠	٢٨	٨٠	٤٥	١٠٠
٥٤	٤٢	٣٢	٥٤	٥٠
٤٨	٥٦	١٦	٦٣	٩٠
١٨	٦٣	٥٦	١٨	٦٠
٦٠	٧٠	٧٢	٧٢	٨٠
٣٦	٤٩	٦٤	٩٠	٧٠

ساراخیل ورور عالم ته وویل :"لالا ، ما په کورس کې تر ۵ پورې ضرب زباني زده کړې ده . په لاندنیو سوالونو کې د ٦ ، ۷ ، ۸ ، ۹ او ۱۰ د ضرب زباني سوالونه هم شته ." ورور یې ورته وویل :"خورې، په دې سوالونو کې یوازې د هغو عددونو ځایونه بدل شوي دي چې یو له بل سره ضرب کېږي ، ځوابونه یې هماغه دي ."

خورې د عالم په مرسته د سوالونو په حلولو پیل وکړ :

٦ × ۲ = ۱۲	← ۲ × ٦ = ۱۲
۷ × ۲ =	۲ × ۷ =
۸ × ۲ =	۲ × ۸ =
۹ × ۲ =	۲ × ۹ =
۱۰ × ۲ =	۲ × ۱۰ =

٦ × ۴ =	← ۴ × ٦ =
۷ × ۴ =	۴ × ۷ =
۸ × ۴ =	۴ × ۸ =
۹ × ۴ =	۴ × ۹ =
۱۰ × ۴ =	۴ × ۱۰ =

٦ × ۳ =	← ۳ × ٦ =
۷ × ۳ =	۳ × ۷ =
۸ × ۳ =	۳ × ۸ =
۹ × ۳ =	۳ × ۹ =
۱۰ × ۳ =	۳ × ۱۰ =

٦ × ۵ =	← ۵ × ٦ =
۷ × ۵ =	۵ × ۷ =
۸ × ۵ =	۵ × ۸ =
۹ × ۵ =	۵ × ۹ =
۱۰ × ۵ =	۵ × ۱۰ =

کسب کوونکی د الله جل جلاله دوست دی . د حدیث شریف ترجمه

عالم خپلې خور ته د ۶، ۷ او ۸ د ضرب زباني نور سوالونه په لاندې ډول وښودل :

۵ × ۶ = ۳۰ ۱ × ۶ = ۶ ۶ × ۶ = ۳۶	۵ × ۷ = ۳۵ ۱ × ۷ = ۷ ۶ × ۷ = □	۵ × ۸ = ۴۰ ۱ × ۸ = ۸ ۶ × ۸ = □
۵ × ۶ = ۳۰ ۲ × ۶ = ۱۲ ۷ × ۶ = □	۵ × ۷ = ۳۵ ۲ × ۷ = ۱۴ ۷ × ۷ = □	۵ × ۸ = ۴۰ ۲ × ۸ = ۱۶ ۷ × ۸ = □
۵ × ۶ = ۳۰ ۳ × ۶ = ۱۸ ۸ × ۶ = □	۵ × ۷ = ۳۵ ۳ × ۷ = ۲۱ ۸ × ۷ = □	۵ × ۸ = ۴۰ ۳ × ۸ = ۲۴ ۸ × ۸ = □
۵ × ۶ = ۳۰ ۴ × ۶ = ۲۴ ۹ × ۶ = □	۵ × ۷ = ۳۵ ۴ × ۷ = ۲۸ ۹ × ۷ = □	۵ × ۸ = ۴۰ ۴ × ۸ = ۳۲۰ ۹ × ۸ = □
۵ × ۶ = ۳۰ ۵ × ۶ = ۳۰ ۱۰ × ۶ = □	۵ × ۷ = ۳۵ ۵ × ۷ = ۳۵ ۱۰ × ۷ = □	۵ × ۸ = ۴۰ ۵ × ۸ = ۴۰ ۱۰ × ۸ = □

عالم خپلې خور ته ووېل: «راځه چې د ۹ او ۱۰ د ضرب زباني د زده‌کولو د پاره لاندېني سوالونه په ګډه حل کړو»:

۵ × ۹ = ۴۵
۱ × ۹ ۹

۶ × ۹ = ۵۴

---

۵ × ۹ = ۴۵
۲ × ۹ = ۱۸

۷ × ۹ = □

---

۵ × ۹ = ۴۵
۳ × ۹ = ۲۷

۸ × ۹ = □

---

۵ × ۹ = ۴۵
۴ × ۹ = ۳۶

۹ × ۹ = □

---

۵ × ۹ = ۴۵
۵ × ۹ = ۴۵

۱۰ × ۹ = □

---

۵ × ۱۰ = ۵۰
۱ × ۱۰ ۱۰

۶ × ۱۰ = □

---

۵ × ۱۰ = ۵۰
۲ × ۱۰ = ۲۰

۷ × ۱۰ = □

---

۵ × ۱۰ = ۵۰
۳ × ۱۰ = ۳۰

۸ × ۱۰ = □

---

۵ × ۱۰ = ۵۰
۴ × ۱۰ = ۴۰

۹ × ۱۰ = □

---

۵ × ۱۰ = ۵۰
۵ × ۱۰ = ۵۰

۱۰ × ۱۰ = □

● د پټي د ۱۸ وارو ونو د صافولو څخه وروسته ، ماري او اسد دوارو خواوو ته ودرېدل او ويې غوښتل چې د هر کتار د ونو شمېر د تقسيم د سوالونو په حلولو سره معلوم کړي.
ماري ۳ کتارونه ليدل نو ځکه يې ۱۸ ÷ ۳ سوال حل او پيدا يې کړل چې په هر کتار کې ٦ ونې ولاړې دي. اسد ٦ کتارونه ليدل نو ۱۸ ÷ ٦ سوال يې حل او پيدا يې کړل چې په هر کتار کې ۳ ونې دي. د سوالونو د مقايسه کولو څخه يې وروسته وليدل چې په دوارو سوالونو کې عددونه يو شان دي، خو د دويم او دريم عدد ځايونه بدل شوي دي:

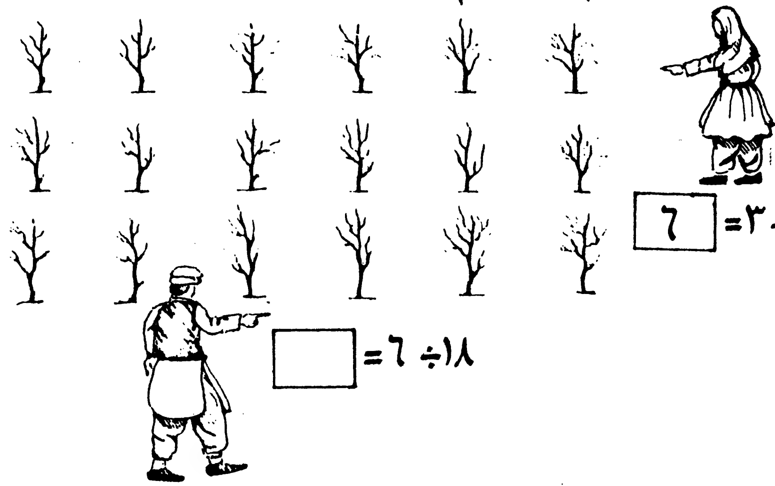

۱۸ ÷ ۳ = [٦]

۱۸ ÷ ٦ = [ ]

●● د ونو د کتارونو په مرسته سوالونه حل او عددونه يې سره يې مقايسه کړئ:

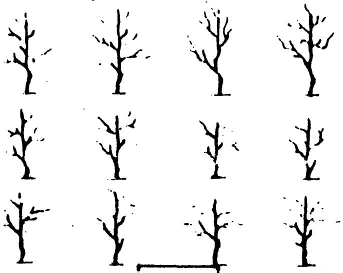

۱۲ ÷ ۳ = [۴]

۱۲ ÷ ۴ = [ ]

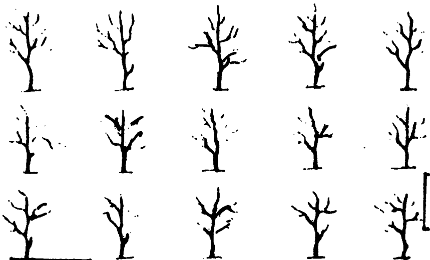

۱۵ ÷ ۳ = [ ]

۱۵ ÷ ۵ = [ ]

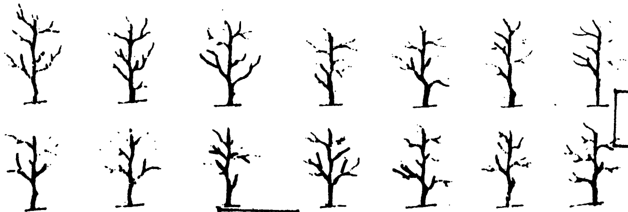

۱۴ ÷ ۲ = [ ]

۱۴ ÷ ۷ = [ ]

عارف خپلې مشرې خور ته وویل : خورې ، ما په مکتب کې پر ۲ ، ۳ ، ۴ او ۵ باندې د عددونو تقسیم زده کړی دی . خو په لاندنیو سوالونو کې پر ۶ ، ۷ ، ۸ ، ۹ او ۱۰ باندې د عددونو د تقسیم سوالونه هم شته . هغه څنګه حل کېږي ؟ خور یې ووېل :«دا سوالونه د پخوانیو په شان حل کېږي .» دوارو د سوالونو په حلولو پیل وکړ :

۱۲ ÷ ۲ = ۶ ۱۲ ÷ ۶ = [۲]	۱۸ ÷ ۳ = ۶ ۱۸ ÷ ۶ = ☐	۲۴ ÷ ۴ = ۶ ۲۴ ÷ ۶ = ☐
۱۴ ÷ ۲ = ۷ ۱۴ ÷ ۷ = ☐	۲۱ ÷ ۳ = ۷ ۲۱ ÷ ۷ = ☐	۲۸ ÷ ۴ = ۷ ۲۸ ÷ ۷ = ☐
۱۶ ÷ ۲ = ۸ ۱۶ ÷ ۸ ☐	۲۴ ÷ ۳ = ۸ ۲۴ ÷ ۸ ☐	۳۲ ÷ ۴ = ۸ ۳۲ ÷ ۸ ☐
۱۸ ÷ ۲ = ۹ ۱۸ ÷ ۹ = ☐	۲۷ ÷ ۳ = ۹ ۲۷ ÷ ۹ = ☐	۳۶ ÷ ۴ = ۹ ۳۶ ÷ ۹ = ☐
۳۰ ÷ ۵ = ۶ ۳۰ ÷ ۶ = ☐	۴۰ ÷ ۵ = ۸ ۴۰ ÷ ۸ = ☐	۴۰ ÷ ۴ = ۱۰ ۴۰ ÷ ۱۰ = ☐
۳۵ ÷ ۵ = ۷ ۳۵ ÷ ۷ = ☐	۴۵ ÷ ۵ = ۹ ۴۵ ÷ ۹ = ☐	۵۰ ÷ ۵ = ۱۰ ۵۰ ÷ ۱۰ = ☐

● لاندنۍ بېلابېلې مېوې په ښودل شوو لوښو کې په مساوي شمېر کښېږدئ :

منې ÷	۶ لوښي	ناک ÷	۷ لوښي	الوچې ÷	۸ لوښي	انار ÷	۹ لوښي	مالټې ÷	۱۰ لوښي
۶	۱	۷		۸		۹		۱۰	
۱۲		۱۴		۱۶		۱۸		۲۰	
۱۸		۲۱		۲۴		۲۷		۳۰	
۲۴		۲۸		۳۲		۳۶		۴۰	
۳۰		۳۵		۴۰		۴۵		۵۰	
۳۶		۴۲		۴۸		۵۴		۶۰	
۴۲		۴۹		۵۶		۶۳		۷۰	
۴۸		۵۶		۶۴		۷۲		۸۰	
۵۴		۶۳		۷۲		۸۱		۹۰	
۶۰		۷۰		۸۰		۹۰		۱۰۰	

●● عالم خېلې خور سره په ۶، ۷، او ۸ باندې د عددونو په تقسیمولو کې مرسته وکړه :

۳۰ ÷ ۶ = ۵ ۶ ÷ ۶ = ۱ ۳۶ ÷ ۶ = [۶]	۳۵ ÷ ۷ = ۵ ۷ ÷ ۷ = ۱ ۴۲ ÷ ۷ = [ ]	۴۰ ÷ ۸ = ۵ ۸ ÷ ۸ = ۱ ۴۸ ÷ ۸ = [ ]
۳۰ ÷ ۶ = ۵ ۱۲ ÷ ۶ = ۲ ۴۲ ÷ ۶ = [ ]	۳۵ ÷ ۷ = ۵ ۱۴ ÷ ۷ = ۲ ۴۹ ÷ ۷ = [ ]	۴۰ ÷ ۸ = ۵ ۱۶ ÷ ۸ = ۲ ۵۶ ÷ ۸ = [ ]
۳۰ ÷ ۶ = ۵ ۱۸ ÷ ۶ = ۳ ۴۸ ÷ ۶ = [ ]	۳۵ ÷ ۷ = ۵ ۲۱ ÷ ۷ = ۳ ۵۶ ÷ ۷ = [ ]	۴۰ ÷ ۸ = ۵ ۲۴ ÷ ۸ = ۳ ۶۴ ÷ ۸ = [ ]

کوږ بار تر منزله نه رسېږي .

● لاندني سوالونه حل کړئ :

۳۰ ÷ ۶ = ۵	۳۵ ÷ ۷ = ۵	۴۰ ÷ ۸ = ۵
۲۴ ÷ ۶ = ۴	۲۸ ÷ ۷ = ۴	۳۲ ÷ ۸ = ۴
۵۴ ÷ ۶ = [۹]	۶۳ ÷ ۷ = ☐	۷۲ ÷ ۸ = ☐

۳۰ ÷ ۶ = ۵	۳۵ ÷ ۷ = ۵	۴۰ ÷ ۸ = ۵
۳۰ ÷ ۶ = ۵	۳۵ ÷ ۷ = ۵	۴۰ ÷ ۸ = ۵
۶۰ ÷ ۶ = ☐	۷۰ ÷ ۷ = ☐	۸۰ ÷ ۸ = ☐

●● عالم خپل ورور عارف سره په ۹ او ۱۰ باندې د عـددونو پـه تقسیمولوکې مرسته وکړه :

۴۵ ÷ ۹ = ۵	۴۵ ÷ ۹ = ۵	۵۰ ÷ ۱۰ = ۵
۹ ÷ ۹ = ۱	۳۶ ÷ ۹ = ۴	۱۰ ÷ ۱۰ = ۱
۵۴ ÷ ۹ = [۶]	۸۱ ÷ ۹ = ☐	۶۰ ÷ ۱۰ = ☐

۴۵ ÷ ۹ = ۵	۵۰ ÷ ۱۰ = ۵	۵۰ ÷ ۱۰ = ۵
۱۸ ÷ ۹ = ۲	۴۵ ÷ ۹ = ۵	۲۰ ÷ ۱۰ = ۲
۶۳ ÷ ۹ = ☐	۹۰ ÷ ۹ = ☐	۷۰ ÷ ۱۰ = ☐

۴۵ ÷ ۹ = ۵	۵۰ ÷ ۱۰ = ۵	۵۰ ÷ ۱۰ = ۵
۲۷ ÷ ۹ = ۳	۵۰ ÷ ۱۰ = ۵	۳۰ ÷ ۱۰ = ۳
۷۲ ÷ ۹ = ☐	۹۰ ÷ ۱۰ = ☐	۸۰ ÷ ۱۰ = ☐

د انګلیسي عددونو سره پېژندګلوي

ماري په کورکې وویل: "موږ نن په کورس کې د عددونو د لیکلو یو نوی شکل ولوست." ملالۍ پوښتنه وکړه چې: "دا څه رقم دي؟" هغې وویل: "دا د عددونو هغه شکلونه دي چې په ساعتونو، مترونو، فیتو، د بوټونو د نومرو او داسې نورو شیانو د اندازو د ښودلو له پاره لیکل شوي وي." سارا ورته وویل: "د عددونو دغه شکلونه موږ ته هم رازده کړه."

● ماري دغه شکلونه د پښتو د مربوطو عددو په څنګ کې داسې ورته ولیکل:

0 ← ۰	4 ← ۴	7 ← ۷
1 ← ۱	5 ← ۵	8 ← ۸
2 ← ۲	6 ← ۶	9 ← ۹
3 ← ۳		10 ← ۱۰

●● د عددونو نوي شکلونه له مربوطو پښتو شکلونو سره ونښلوئ:

9 ۵ ۷ 6 ۲ 2 0 3

۹ 7 ۶ 5 ۸ 8 ۰ ۳

●●● په تشو ځایونو کې مربوطه انګریزي عددونه ولیکئ:

۴ [4]	۶ [ ]	۳ [ ]	۲ [ ]	۸ [ ]	۰ [ ]
۹ [ ]	۷ [ ]	۵ [ ]	۱۰ [ ]	۱ [ ]	۳ [ ]

سارا وویل: دا خو موتر 10(۱۰) پورې زده کړل، تر ۲۰ پورې یې راته ورسوه.

ماري وویل د پښتو د عددونو په شان یو بل سره یوځای او لیکل کېږي لکه ۱۱:

11 ← ۱۱	16 ← ۱۶	30 ← ۳۰	109 ← ۱۰۹
12 ← ۱۲	17 ← ۱۷	46 ← ۴۶	134 ← ۱۳۴
13 ← ۱۳	18 ← ۱۸	59 ← ۵۹	240 ← ۲۴۰
14 ← ۱۴	19 ← ۱۹	68 ← ۶۸	784 ← ۷۸۴
15 ← ۱۵	20 ← ۲۰	100 ← ۱۰۰	493 ← ۴۹۳

پرون له عارف څخه د جماعت لمونځ تېر شوی و. صادق ورته ووېل:
"د لمانځه د تقسیم اوقات پاڼې ته کله کله ګوره؛ ځکه کله چې د لمانځه په وخت کې تغیر راشي، نو ملا صاحب د لمانځه په تقسیم اوقات باندې د ساعتونو ستنې وړاندې وروسته کوي. لکه چې په لاندینیو تقسیم اوقاتونو کې د ساعتونو په رسمونو باندې د کال د بېلابېلو ورځو د لمانځه وختونه ښودل شوي دي.

● د هر ساعت بجې او دقیقې وشمېرئ او په مربوطو ځایونو کې یې ولیکئ:

د لمانځه وختونه

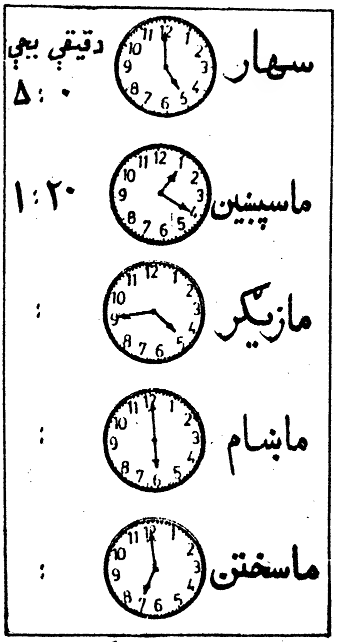

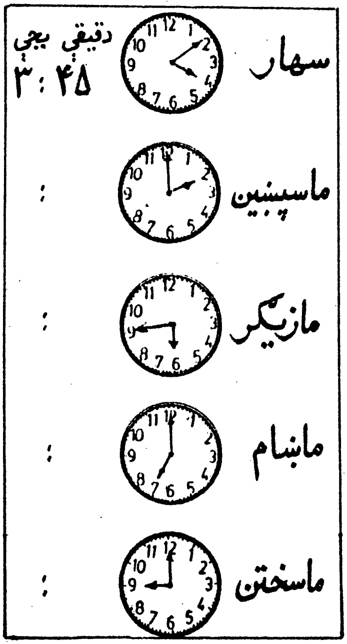

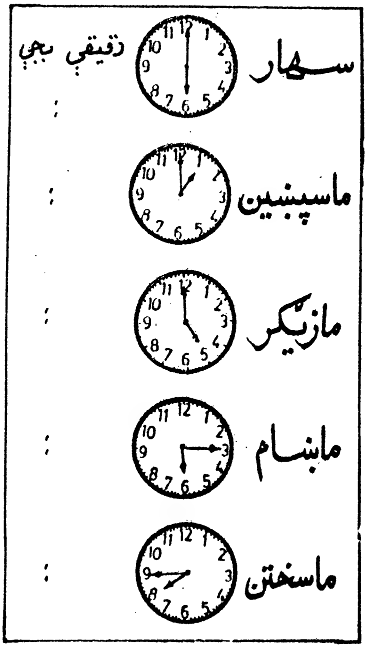

●● په هر ساعت کې له ښودل شوو بجو سره سم، لنډه ستنه په مربوط ځای کې رسم کړئ.

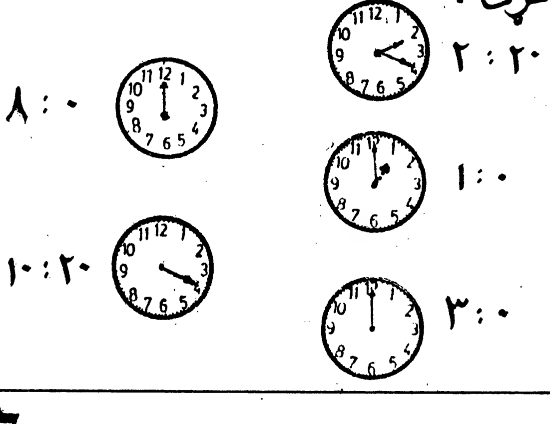

●●● په هر ساعت کې له ښودل شوو دقیقو سره سم، اوږده ستنه په مربوط ځای کې رسم کړئ:

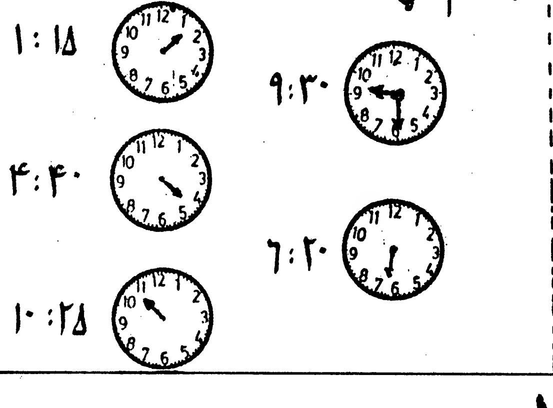

اندازې

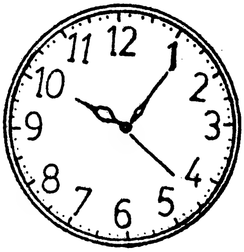
وخت

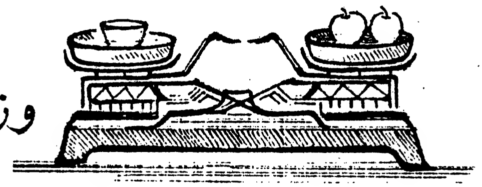
وزن

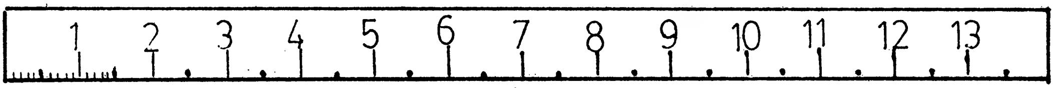
اوږدوالی

اوږدوالی

شاولي يو ورځ خپلې کورنۍ ته وويل چې راځئ د کور کړکۍ او دروازې جوړې کړو. اسد د نجارۍ له کورس څخه خلاص شوی دی. اره، تيشه، سکنه، رنده، متر او نور سامان هم لري. نوکولی شي چې کړکۍ او دروازې په خپله جوړې کړي.

اسد متر واخيست او د کړکيو په اندازه کولو يې پيل وکړ. عارف ته يې وويل چې د کړکيو اندازې درته وايم، ته يې وليکه. عارف ورته وويل چې لالا په متر کې دغه نښې د څه دپاره دي؟

اسد ورته وويل: په دې متر کې د دوو خوا په خوا لويو نښو ترمنځ اوږدوالي ته سانتي متر وايي. د هر سانتي متر په منځ کې وړې نښې دي چې د هغو د دوو نښو ترمنځ اوږدوالي ته ملي متر وايي. اسد کړکۍ اندازه کولې او عارف د اوږدوالي او لنډوالي اندازې په سانتي مترو او ملي مترو ليکلې.

● په دې رسم کې د سانتي متر او ملي متر اندازې په سره رنګ ښودل شوي دي:

۱ سانتي متر = ۱۰ ملي متر

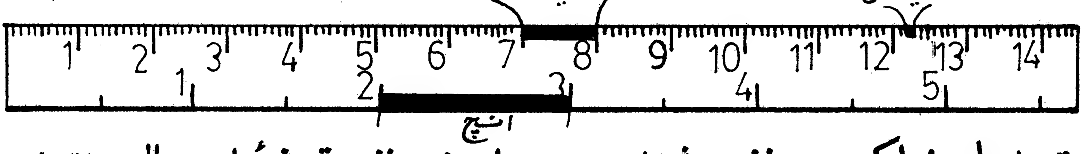

د متر په بله خوا کې هم نښې شته. د هرو اوږدو نښو ترمنځ اوږدوالي ته انچ وايي.

● په رسمونو کې په سره رنګ ښودل شوو ملي مترونو ، سانتي مترونو او انچونو اندازې پیدا کړئ او په مربوطو تشو ځایونو کې یې ولیکئ :

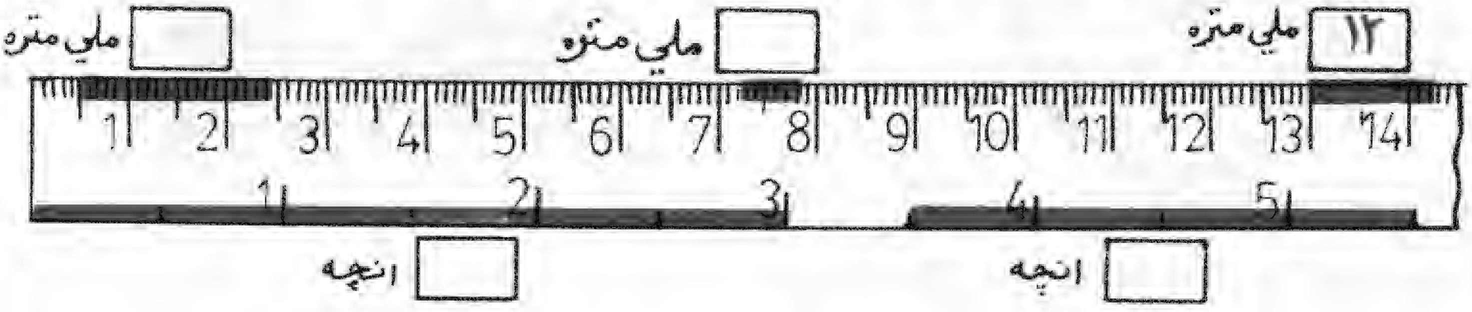

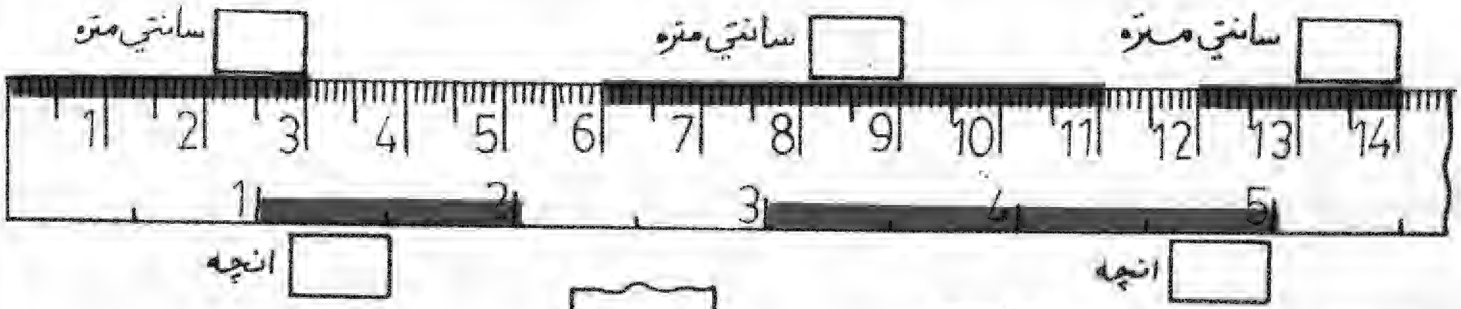

●● په رسم کې د لرګیو او ډوالی او د خط کش د سانتي مترونو، ملي مترونو او انچونو اندازې معلومې کړئ او په مربوطو ځایونو کې یې ولیکئ :

● لاندې سوالونه د مثالونو په شان حل کړئ :

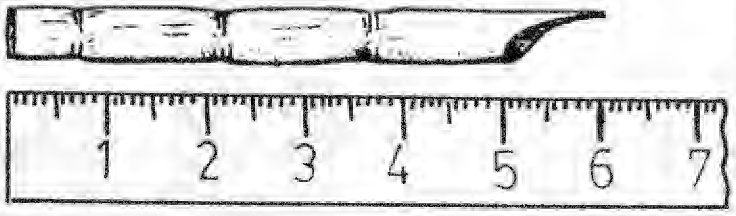

۶ سانتي متره = ۶ × ۱۰ ملي متره = ۶۰ ملي متره

۴ سانتي متره = [ ] ملي متره

۲ سانتي متره = [ ] ملي متره

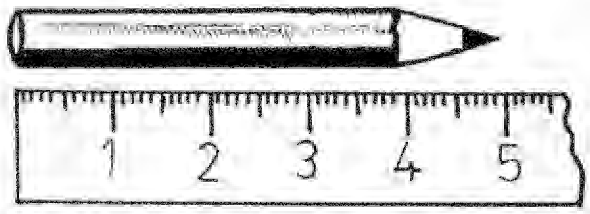

۵۰ ملي متره = ۵۰ ملي متره ÷ ۱۰ = ۵ سانتي متره

۷۰ ملي متره = [ ] سانتي متره

۴۰ ملي متره = [ ] سانتي متره

●● اسد د کور د نجارۍ يوه برخه خلاصه کړه . د کړکيوله پاره يې د شيشو اندازې په ملي مترونو واخيستې . دغه اندازې يې دکاندار ته په سانتي مترونو او ملي مترونو وويلې . ملي مترونه يې په لاندې ډول په سانتي مترونو واړول :

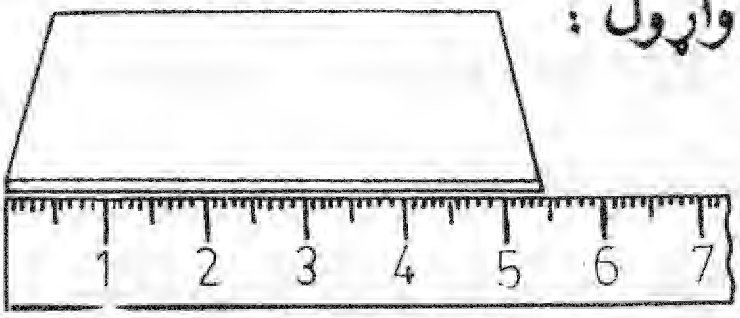

۵۴ ملي متره = [۵] سانتي متره او [۴] ملي متره

لاندې ملي مترونه لکه څنګه چې په مثال کې ښودل شوي په سانتي مترونو واړوئ :

۲۳ ملي متره = [۳] سانتي متره او [۳] ملي متره

۶۸ ملي متره = [ ] سانتي متره او [ ] ملي متره

۹۷ ملي متره = [ ] سانتي متره او [ ] ملي متره

۸۶ ملي متره = [ ] سانتي متره او [ ] ملي متره

۹۲ ملي متره = [ ] سانتي متره او [ ] ملي متره

۸۱ ملي متره = [ ] سانتي متره او [ ] ملي متره

۴۱ ملي متره = [ ] سانتي متره او [ ] ملي متره

۵۲ ملي متره = [ ] سانتي متره او [ ] ملي متره

۷۵ ملي متره = [ ] سانتي متره او [ ] ملي متره

۹۹ ملي متره = [ ] سانتي متره او [ ] ملي متره

● یوه ورځ ماري صادق ته وویل چې د کالیو له پاره څو متره رخت راوړي. بزاز د رخت اوږدوالی په متر ورته اندازه کړ. ده ولیدل چې ۱۰۰ سانتي متره یو متر کېږي:

۱۰۰ سانتي متره = ۱ متر

●● د متر د اوږدوالي اندازه د دې مخ چارچاپېره رسم ده. د ښودل شوو سانتي مترونو له نښو سره مربوط عددونه ولیکئ:

●●● د رسم شوي متر په اندازه تار پرې کړئ او بیا د پرې شوي تار د اوږدوالي په اندازه یوه لښته پرې کړئ چې اوږدوالی یې د تار سره برابر وي:

●●●● د متر په ذریعه د ټولګي او د کور د څلور خواوو اوږدوالی اندازه کړئ:

●●●●● لاندېني سوالونه د مثال په شان حل او تش ځایونه ډک کړئ:

۲ متره = ۲ × ۱۰۰ سانتي متره = ۲۰۰ سانتي متره

متر	۲	۳	۵	۸	۴	۹	۷	۱۰	۱
سانتي متر	۲۰۰								

● لاندې سانتي مترونه لکه څنګه چې په مثال کې ښودل شوي دي په مترونو او سانتي مترونو واړوئ :

۲۵۰ سانتي متره بخمل = [۲] متره او [۸۰] سانتي متره بخمل

۵۲۵ سانتي متره بخمل = [ ] متره او [ ] سانتي متره بخمل

۷۰۵ سانتي متره ململ = [ ] متره او [ ] سانتي متره ململ

۳۰۰ سانتي متره کتان = [ ] متره او [ ] سانتي متره کتان

۱۰۲ سانتي متره ویل = [ ] متره او [ ] سانتي متره ویل

۱۵۰ سانتي متره خمتا = [ ] متره او [ ] سانتي متره خمتا

۲۲۲۵ سانتي متره چیت = [ ] متره او [ ] سانتي متره چیت

۷۵ سانتي متره کشمیره = [ ] متره او [ ] سانتي متره کشمیره

۱۰۰۰ سانتي متره سان = [ ] متره او [ ] سانتي متره سان

۴۲۵ سانتي متره کاچ ململ = [ ] متره او [ ] سانتي متره کاچ ململ

●● لاندې تصویر د ماریې او سارا لاره د لیک لوست د زده کړې تر کورس پورې ښیي . د هغو د لارې اوږدوالی [ ] متره دی :

له کوره تر جوماته پورې [ ] متره لار ده .

له کورسه تر پله پورې [ ] متره لار ده .

له جوماته تر پله پورې [ ] متره لار ده .

له کوره تر دکانونو پورې [ ] متره لار ده .

کیلومتر

ډېرې اوږدې لارې په کیلومتر اندازه کوو.

● د صادق د کور څخه تر مختلفو ځایونو پورې فاصلې په کیلو متر ښودلې شوې دي، په مترېې واړوئ:

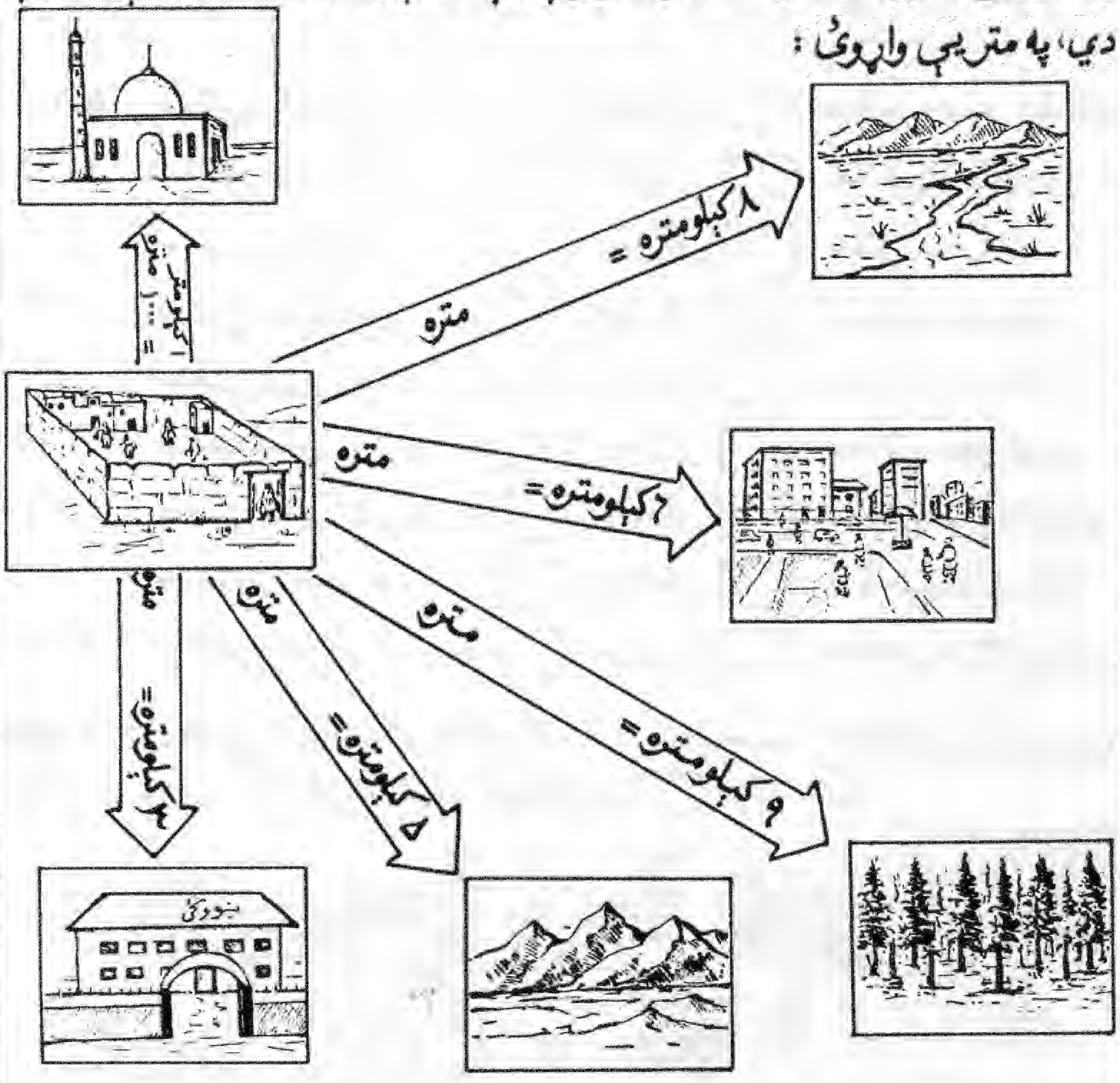

●● لاندې سوالونه د مثال په شان حل او تش ځایونه ډک کړئ:

۵ کیلومتره لاره = ۵ × ۱۰۰۰ متره = ۵۰۰۰ متره لاره

کیلومتره	۵	۲	۹	۱۰	۳	۴	۸	۱	۷	۶
متره	۵۰۰۰									

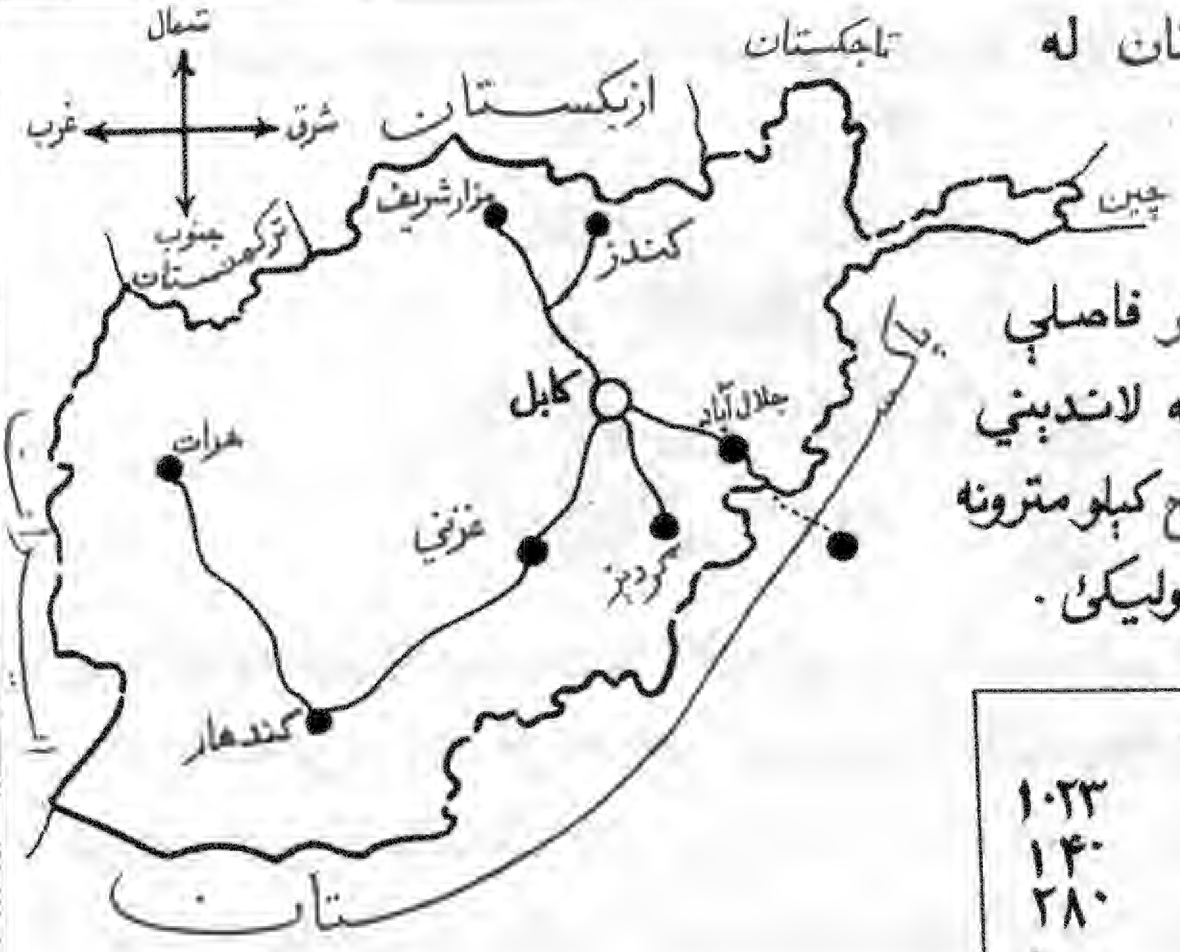

● د افغانستان له مختلفو ښارونو څخه تر کابله پورې د سړکونو فاصلې تخمین کړئ او له لاندېني چوکاټ څخه صحیح کیلومترونه په تشو ځایونو کې ولیکئ.

کیلومترونه	
۳۳۳	۱۰۲۳
۴۲۵	۱۴۰
~~۱۵۰~~	۲۸۰
۱۶۰	۵۰۰

جلال آباد ـ کابل [۱۵۰] کیلومتره   هرات ـ کابل [ ] کیلومتره

پکتیا ـ کابل [ ] کیلومتره   مزارشریف ـ کابل [ ] کیلومتره

کندهار ـ کابل [ ] کیلومتره   غزني ـ کابل [ ] کیلومتره

کندز ـ کابل [ ] کیلومتره   پېښور ـ کابل [ ] کیلومتره

●● د لاندې مترونو کیلومترونه او مترونه د مثال په شان په خپلو ځایونو کې ولیکئ:

۱۳۵۰ متره د ټیلفون مزی [۱] کیلومتره او [۳۵۰] متره کېږي

۵۷۳۴ متره لاره [ ] کیلومتره او [ ] متره لاره کېږي.

۱۹۰۰ متره سیند [ ] کیلومتره او [ ] متره سیند کېږي.

۱۰۰۰۱ متره سړک [ ] کیلومتره او [ ] متره سړک کېږي.

۱۴۳۰۰ متره کانال [ ] کیلومتره او [ ] متره کانال کېږي.

په انصاف سره وتلئ او په تللو کې کمی مه کوئ. د آیت شریف ترجمه

وزن

عارف به کله کله خپل پلار سره په دکان کې و. پلار به یې ورته د سپکو او درندو شیانو د تللو او د هغو د وزنونو اندازې ورښودلې. ورته ویل به یې چې ځینې شیان لکه هېل، د دېګ مساله، نیل، زیره او داسې نور شیان په وړکوټي ترازو کې په وړو وزنونو، چې ګرامونه دي، تلو. ځینې نور شیان لکه کچالو، بانجن، ختکي او هندوانې، وریژې په غټې ترازو کې، په غټو وزنونو، چې کیلوګرامونه دي، تلل کېږي.

● رانجه له ګرام او شلغم له کیلوګرام سره نښلول شوي دي. نور شیان له مناسبو وزنونو سره ونښلوئ:

د دېګ مساله　　کلپې　　غوښه　　غنم

زیره　　سره زر

مڼې　　شلغم　　بوره

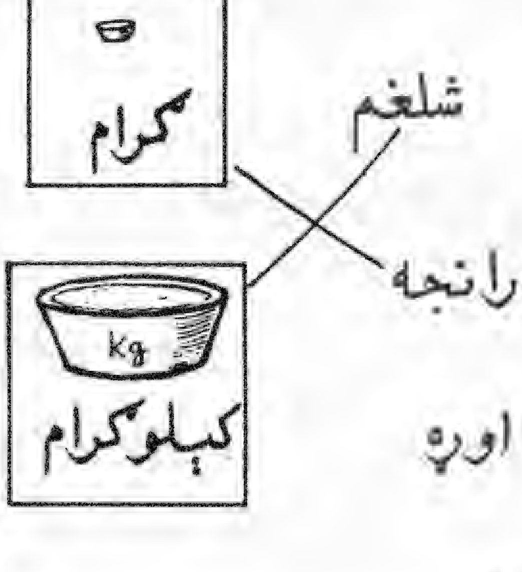

بانجن　　رانجه

ختکي　　سپین زر

رومي　　اوړه

هندوانې　　کچالو　　وریژې　　یاقوت

● د لاندېنیو شیانو وزن د مثال په شان په ګرام وسنجوئ:

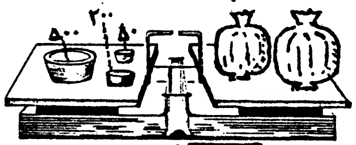

د انارو وزن [۷۵۰] ګرامه دی.

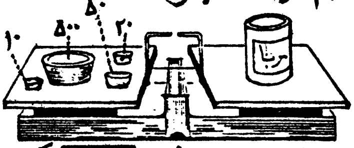

د یو بوتل مربا وزن [ ] ګرامه دی.

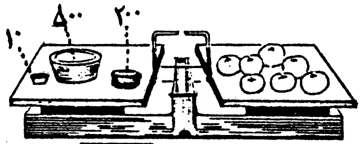

د رومي بانجنو وزن [ ] ګرامه دی.

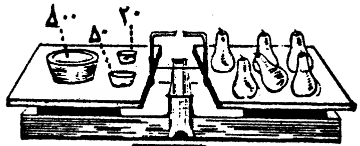

د ناکو وزن [ ] ګرامه دی.

●● شاولي عارف ته د لاندېنیو درېو مڼو د وزن اندازه کول داسې وښودل:

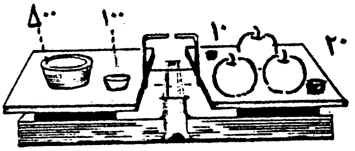

۱. د ښي خوا وزنونه جمع کوو:

۱۰۰ ګرامه + ۵۰۰ ګرامه = ۶۰۰ ګرامه

۲. د کیڼې خوا وزنونه جمع کوو:

۲۰ ګرامه + ۱۰ ګرامه = ۳۰ ګرامه

۳. له زیات وزن څخه کم وزن تفریقوو:

۶۰۰ ګرامه − ۳۰ ګرامه = ۵۷۰ ګرامه

●●● د لاندې شیانو وزنونه پیدا او خالي خانې ډکې کړئ:

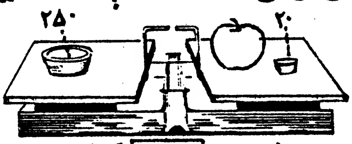

د یوې مڼې وزن [ ] ګرامه دی.

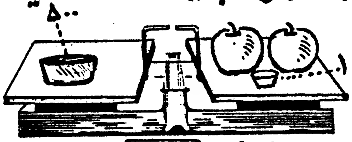

د دوو مڼو وزن [ ] ګرامه دی.

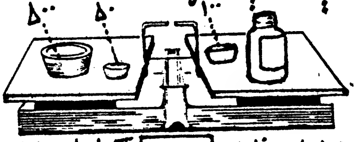

د اچارو وزن [ ] ګرامه دی.

عارف پلار ته وویل چې: «په ګرام پوه شوم. اوس راته ووایئ چې کیلوګرام څومره دی؟» پلار یې ورته وویل:

«بچیه، ۱۰۰۰ ګرامه چې سره یوځای کړې، ۱ کیلوګرام کېږي.»

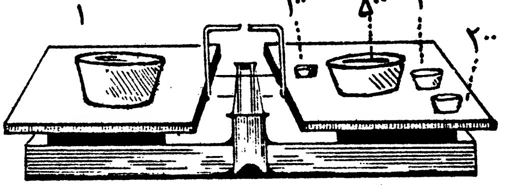

[ ] ګرام = [ ] کیلوګرام

۱۰۰۰ ګرامه = ۱ کیلوګرام

● څو ګرامه نور په کار دي چې ۱ کېلوګرام پوره شي :

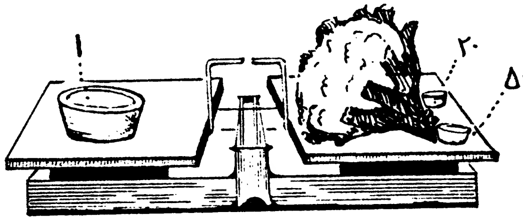

۷۰ ګرامه + [۹۳۰] ګرامه = ۱ کېلوګرام

۹۲۰ ګرامه + [ ] ګرامه = ۱ کېلوګرام

۲۳۰ ګرامه + [ ] ګرامه = ۱ کېلوګرام

۴۵۰ ګرامه + [ ] ګرامه = ۱ کېلوګرام

۹۹۰ ګرامه + [ ] ګرامه = ۱ کېلوګرام

●● لاندېني سوالونه د مثال په شان حل او تش ځایونه ډک کړئ :

مثال : ۳ کېلوګرامه = ۳ × ۱۰۰۰ ګرامه = ۳۰۰۰ ګرامه

کېلوګرامه وریژې	۳	۵	۷	۹	۲	۴	۶	۸	۱۰
ګرامه وریژې	۳۰۰۰								

عارف له خپل ورور، صادق، نه پوښتنه وکړه : « ځینو لاریو ته ولې هفت تن وایي ؟» هغه ورته وویل : «ځکه چې اووه تنه بار وړی شي .» بیا یې پوښتنه وکړه : « تن څه ته وایي ؟ » صادق وویل : «۱۰۰۰ کېلوګرامه ۱ تن کېږي .»

[۱۰۰۰] کېلوګرامه = ۱ تن

●●● لاندې کېلوګرامونه په تن واړوئ او په تشو ځایونو کې یې ولیکئ :

۵۰۰۰ کېلوګرامه غنم = [۵] تنه غنم [ ]

۳۰۵۰ کېلوګرامه کوره = [ ] تنه او [۰] کېلوګرامه کوره

۵۳۸۰ کېلوګرامه وریژې = [ ] تنه او [ ] کېلوګرامه وریژې

۱۰۹۰ کېلوګرامه جوار = [ ] تنه او [ ] کېلوګرامه جوار

۲۵۰۰۰ کېلوګرامه اوړه = [ ] تنه او [ ] کېلوګرامه اوړه

۷۰۰۰۰ کېلوګرامه بوره = [ ] تنه او [ ] کېلوګرامه بوره .

جنتري

د لیک لوست د زده کړې په ټولګي کې د سږ کال جنتري ځوړنده وه. ښوونکي به ورځخه د هرې ورځې تاریخ په توره تخته لیکه . اسد ورته وویل : « په جنترۍ کې تاریخ څنګه معلومولی شو ؟ ». ښوونکي په جنترۍ کې ۱۳۷۳ ته اشاره وکړه او ویې ویل: «اول کال پیدا کوو چې تل په پنډ خط لیکل شوی وي. وروسته د میاشتې نوم لټوو او ګورو چې د کال څوومه میاشت ده ، مثلاً غواړو چې جوزا پیدا کړو، نو دا دریمه میاشت ده. بیا د ورځې،مثلاً د دریمې پنجشنبې نېټه (۱۹) پیدا کوو، چې داسې کېږي : ۵ شنبه ، د جوزا ۱۹ ، کال ۱۳۷۳ .

● د لاندې لیکل شوو ورځو له پاره صحیحې نېټې له رسم شوې جنترۍ څخه پیدا کړئ او ویې لیکئ :

ورځ	میاشت	کال
دریمه پنجشنبه ۱۹	۳ /	۱۳۷۳ /
څلورمه دوشنبه	/	۱۳۷۳ /
دریمه شنبه	/	۱۳۷۳ /

۱۴۱۴ ۱۴۱۵		جوزا ۱۳۷۳			1994	
یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه
۱	۲	۳	۴	۵	٦	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱٦	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲٦	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰	۳۱				
(۳) د جوزا د معلم ورځ				(۲۸) د جوزا د عاشورا ورځ		

●● له پورتنۍ جنترۍ څخه د لاندېنیو ورځو تاریخونه معلوم کړئ :

تېره چهارشنبه	نن : دوشنبه	راتلونکې دوشنبه
۴ / ۳ / ۱۳۷۳	۹ / /	/ /
تېره یکشنبه	**بله سه شنبه**	**لا بله دوشنبه**
/ /	/ /	/ /

● لاندې ښودل شوي تاریخونه د کتاب د وقایې له جنترۍ څخه پیدا کړئ او ویې لیکئ :

دریمه چارشنبه	حمل	کال	څلورمه پنجشنبه	سرطان	کال
۲۱ /	۱ /	۱۳۷۳	/	/	۱۳۷۳
څلورمه جمعه	عقرب	کال	لومړۍ شنبه	اسد	کال
/	/	۱۳۷۳	/	/	
اوله دوشنبه	جدي	کال	دریمه جمعه	سنبله	کال
/	/	۱۳۷۳	/	/	

●● زده کوونکي دې په نوبت سره خپل نوم او د تولد او واده تاریخونه په لاندې جدول کې ولیکي :

نوم	د زیږیدو تاریخ ورځ / میاشت / کال
عالم	۲ / ۹ / ۱۳۸۰
	/ /
	/ /
	/ /
	/ /
	/ /
	/ /

نوم	د واده تاریخ ورځ / میاشت / کال
عالم	۵ / ۴ / ۱۳۷۱
	/ /
	/ /
	/ /
	/ /
	/ /
	/ /

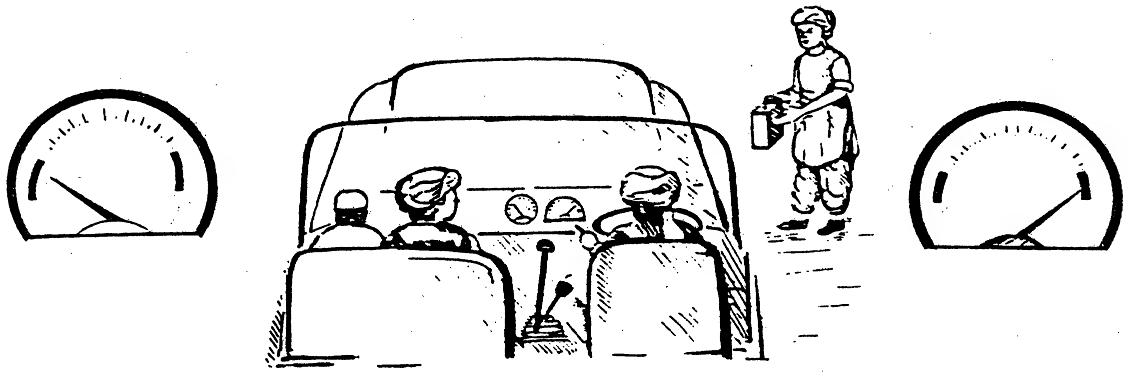

تودوخه

یوه ورځ په اوړي کې د عارف تبه شوه. ځان يې ډېر تود شو. عالم د علاج له پاره په موټر کې شفاخانې ته بوته. عالم د موټروان څنګ ته ناست و. په لاره کې د موټر ماشين تود شو. موټروان موټر ودراوه او يخې اوبه يې په ماشين کې ورواچولې. عالم ورڅخه پوښتنه وکړه: «څنګه وپوهېدې چې ماشين تود شوی دی؟» موټروان يوه درجه لرونکي شي ته، چې د موټر د شترنګ په څنګ کې ليدل کېده، اشاره وکړه او ويې ويل: «دغه آله د موټر د مشين سوړوالی او تودوالی ښيي او حرارت سنج يې بولي. په دې آله کې يوه ستن ده چې د ماشين په تودېدو سره د ښي لوري سرې نښې ته خوځېږي. زه له همدې نه پوه شوم چې ماشين تود شوی دی.

PROPERTY OF ACKU

کله چې شفاخانې ته ورسېدل ، ډاکتر عارف معاینه کړ او د نلکۍ په شان یوه وړه شیشه یې درجه لرونکې آله،چې په منځ کې یې سیماب (یا الکول) وو،او ترمامیتر یې بولي ، ورکړه چې تر ژبې یا تخرګ لاندې یې ونیسي. عارف دغه آله تر ژبې لاندې ونیوله . ډاکتر یوه شیبه وروسته دغه آله وکتله او ویې لیدل چې د نلکۍ خړه مایع (سیماب) ۳۸ نمبې ته جګه شوې وه . ډاکتر وویل چې د عارف د بدن حرارت جګ دی او تبه لري. عالم له ډاکتر نه پوښتنه وکړه چې دا آله څرنګه کار کوي ؟ ډاکتر وویل چې د انسان د وجود عادي حرارت ۳۷ درجې وي. په ترمامیتر کې سیماب (یا رنګه الکول) وي . کله چې دغه سیماب یا الکول تاوده شي نو په نلکه کې جګېږي او هرې درجې ته چې ورسېږي، هماغه د انسان د وجود د حرارت درجه وي . کله چې عارف ترمامیتر تر ژبې لاندې ونیو ،د ده د وجود تودوالي خړه مایع ۳۸ درجو ته جګه کړه او زه پوه شوم چې عارف یوه درجه تبه لري .

عالــم غوښــتل چې د افغانســتان ځينو ولايتونو ته ســفر وکړي.
نو يې پلار ورته ووېل چې ځينو ولايتونو کې ساړه دي. بايد
چې تاوده کالي ځان ســره واخلي. عالـــم د بېلو بېلو ولايتونو
د تودوخو د درجو د معلومولو له پاره يوه ورځپاڼه وکتله. په
هغې کې د ځينو ولايتونو د تېر کال د هــرې مياشــتې د اولو ورځو
د تودوخو لوړې درجې په لاندې ډول ليکل شوې وې :

مياشتې / ښارونه	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبله	ميزان	عقرب	قوس	جدي	دلو	حوت
کابل	١٦	٢١	٢٨	٣٢	٣٥	٣٠	٢٠	١٥	١٠	٢	٣	٨
جلال اباد	٢٨	٣١	٤٢	٤٥	٤٦	٤٢	٣٤	٢٧	٢٢	١١	١٠	١٨
سالنګ	-٤	١	١٠	١٥	١٧	١٢	٤	-٥	-١٠	-١٥	-١٣	-٩
غزني	٦	١٧	٢٥	٢٥	٣٠	٢٣	١٤	٥	٥	-٥	-٢	١

عالــم چې دا جدول وکوت له ځينو درجو ســره د منفي علامه
لیــکل شوې وه او له ځينو ســره صفر لیــکل شــوی و.
نو يې له پلارنه پوښــتنه وکړه : «بابا دا علامې څه معنی لري؟»
پلار يې ورته ووېل :
«کله چې اوبه کنګل شي نو د ترماميتر مايع په صفر باندې درېږي
او که هوا نوره هم سړه شي نو مايع د صفر څخه هم تېتېږي
او له درجو سره يې د منفي علامه ليکل شوې وي.

ترمامیترونه څو ډوله جوړ شوي دي. یو ډول یې د انسان د وجود تودوخه معلوموي. یو بل ډول یې د هوا تودوخه معلوموي.

● د تېر مخ د جدول د هر ښار د هرې میاشتې د حرارت درجې په لاندېنیو ترمامیترونو کې پیدا کړئ او سره ویې نښلوئ:

کابل

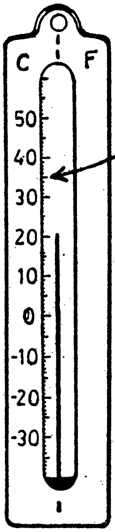

اسد
سرطان
سنبله
جوزا
ثور
میزان
حمل
عقرب
قوس
حوت
دلو
جدي

جلال آباد

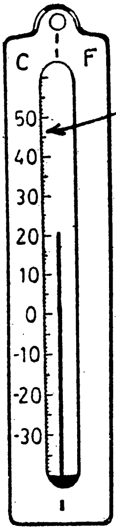

اسد
سنبله
سرطان
جوزا
میزان
ثور
حمل
عقرب
قوس
حوت
جدي
دلو

سالنګ

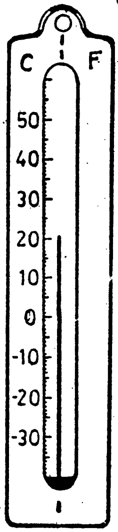

اسد
سنبله
سرطان
جوزا
میزان
ثور
حمل
عقرب
قوس
حوت
جدي
دلو

غزني

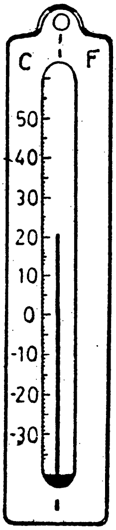

اسد
سرطان
سنبله
جوزا
ثور
میزان
حمل
عقرب
قوس
حوت
دلو
جدي

د مایعاتو اندازه کول

لیتر

عارف ته ډاکتر څو دانې پیچکارۍ، یو بوتل شربت او یوه کڅوړه سیروم ولیکل. عالم دوا واخیستله او ډاکتر ته یې وښودله. ډاکتر پیچکارۍ وکتلې او ویې ویل: «یو ګرامه دي، صحیح دي.» بیا یې وویل: «سهار او ماښام دې یوه یوه کاچوغه یا یو یو سرپوښ شربت څښي.» ډاکتر په سیروم باندې د ۱۰۰۰ عدد ته اشاره وکړه او ویې ویل: «دا ۱۰۰۰ ملي لیتره یا یو لیتر سیروم دي.» او بیا یې د سیروم ستن د عارف په رګ کې ورننه کړه.

۱۰۰۰ ګرامه خالصې اوبه = ۱۰۰۰ ملي لیتره = ۱ لیتر

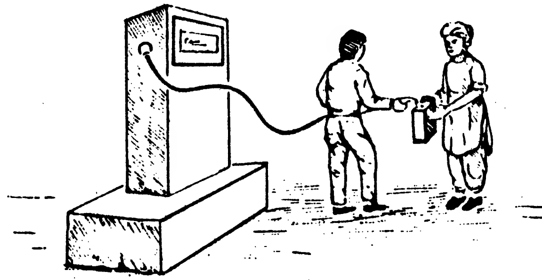

ګیلن

د سیروم له اخیستو څخه وروسته د عارف صحت ښه شو. عالم خپل ورور ته وویل: «که مې تشه ګیلنه پیدا کړه، نو تیل اخلم.» له یو دوست نه یې یوه تشه ګیلنه واخیسته او د تیلو ټانک ته ولاړ. کله چې ټانک والا څلور نیم لیتره تیل په ګیلنه کې واچول، نو ګیلنه ډکه شوه. عالم ورته د یو ګیلن (څلورنیم لیترو) پیسې ورکړې.

څلورنیم لیتره = ۱ ګیلن

تېر کال د کلي يو موټروان د شاولي دکان ته څو ځلي تېل راوړي وو. موټروان د خپل یاد داشت په کتابچه کې د تېلو اندازه د لیتر په حساب او ورسره بیه هم لیکلې وه. شاولي هم د تېلو اندازه د دکان د یاد داشت په کتابچه کې په ګیلن باندې لیکلې وه. بیا شاولي خپل یادداشت د ډریور د یادداشت سره کېښود. د هرې میاشتې د ګیلن او لیتر حساب یې مقایسه کاوه، لیترېې په ۱۰۰۰ افغانۍ حساباوه او پیسې یې ورکولې.

● په دې جدول کې د هرې میاشتې د تېلو د ګیلنو اندازه د مربوطو لیترونو له عددونو سره او بیا یې د تېلو د قیمت سره ونښلوئ:

میاشتې	د دکان یادداشت	د موټروان یادداشت	د تېلو قیمت په افغانو
حمل	۱ ګیلن	۳۶ لیتره	۴۵۰۰۰
ثور	۴ ګیلنه	۴۵ لیتره	څلورنیم زره
جوزا	۸ ګیلنه	څلورنیم لیتره	۳۶۰۰۰
سرطان	۱۰ ګیلنه	۳۶ لیتره	۹۰۰۰
اسد	۱۲ ګیلنه	۹ لیتره	۳۶۰۰۰
سنبله	۲ ګیلنه	۲۷ لیتره	۲۷۰۰۰
میزان	۸ ګیلنه	۵۴ لیتره	۹۰۰۰۰
عقرب	۶ ګیلنه	۱۸ لیتره	۵۴۰۰۰
قوس	۱۰ ګیلنه	۹۰ لیتره	۴۵۰۰۰
جدي	۲۰ ګیلنه	۴۵ لیتره	۱۸۰۰۰

د څو رقمي عددونو سره ضرب

● د اختر په ورځ د شاولي څلورو زامنو هر يوه په برابره اندازه انار واخيستل. کشر زوی يې ووېل :«زما د انارو پيسې ۱۲ افغانۍ کېږي. څو د ټولو پيسې زه ورکوم ؛ نو راته ووايئ چې څو افغانۍ ورکړم ؟»
مشر ورور يې داسې حساب وکړ : د هر يوه ۱۲ افغانۍ دي چې ۴ دوه ګوني ۸ افغانۍ او ۴ لسګوني ۴۰ افغانۍ کېږي. که دا سره جمع کړو پوره ۴۸ افغانۍ کېږي.

لسيز	يويز	
۱	۲	
×	۴	
	۸	← ۲ × ۴
+ ۴	۰	← ۱۰ × ۴
۴	۸	← ۴۰ + ۸

۱. لومړی ۴ د ۲ يويزونو سره ضرب وو.
۲. بيا ۴ د ۱ لسيز سره ضرب وو
۳. وروسته ځوابونه سره جمع کوو

●● لاندني سوالونه د پورتني مثال په شان حل کړئ :

لسيز	يويز	
۴	۲	
×	۲	
	۴	←(۲ × ۲)
+ ۸	۰	←(۴۰ × ۲)
۸	۴	←(۸۰ + ۴)

لسيز	يويز	
۳	۲	
×	۳	
		←
+		←
		←

لسيز	يويز	
۲	۲	
×	۴	
		←(×۴)
+		←(×۴)
		←(+)

●●● لاندني سوالونه حل کړئ :

۳ ۱	۱ ۳	۴ ۱	۲ ۴
× ۳	× ۳	× ۲	× ۲
۹ ۳			

ځوابونه : ۳۹ ~~۹۳~~ ۸۲ ۴۸

● لاندني سوالونه حل او د هرچوکاټ د درېیو واړو سوالونو عددونه سره مقایسه او ورته والی یې پیدا کړئ

۲ × ۸ = ۱۶	۴ × ۹ =	۶ × ۴ =
۲ × ۸۰ = ۱۶۰	۴ × ۹۰ =	۶ × ۴۰ =
۲ × ۸۰۰ = ۱۶۰۰	۴ × ۹۰۰ =	۶ × ۴۰۰ =
۷ × ۳ =	۶ × ۶ =	۵ × ۱۰ =
۷ × ۳۰ =	۶ × ۶۰ =	۵ × ۱۰۰ =
۷ × ۳۰۰ =	۶ × ۶۰۰ =	۵ × ۱۰۰۰ =

●● عالم خپلو ورونو ته ووېل چې سبا نوروز دی راځئ چې هریو ۶۳ افغانۍ واچوو او د خوراک له پاره ځینې شیان پرې واخلو. پیسې یې داسې حساب کړې:

	سلیز	لسیز	یوېز	
		۶	۳	
×			۴	
		۱	۲	← ۳ × ۴
+	۲	۴	۰	← ۶۰ × ۴
	۲	۵	۲	← ۲۴۰+۱۲

۴ ځلې ۳ افغانۍ ۱۲ او ۴ ځلې ۶۰ افغانۍ ۲۴۰ کېږي. بیا یې ۱۲ او ۲۴۰ جمع کړې چې ۲۵۲ افغانۍ شوې.

●●● لاندني سوالونه د پورتني مثال په شان حل کړئ:

	سلیز	لسیز	یوېز	
		۵	۸	
×			۶	
				← ۸ × ۶
+				← ۵۰ × ۶

	سلیز	لسیز	یوېز	
		۹	۱	
×			۷	
				← (×۷)
+				← (×۷)

●●●● لاندني سوالونه هم د مثال په شان حل کړئ:

۲۷	۳۵	۹۴	۴۰
× ۴	× ۶	× ۵	× ۶
۱۰۸			

ځوابونه:

۲۴۰
~~۱۰۸~~
۴۷۰
۲۱۰

د ضربولو لنډه طریقه

● د ضرب سوالونه مو مخکې په اوله طریقه حل کړي وو. دا طریقه اوږده وه. کولای شو چې د ضرب سوالونه په دویمه طریقه چې لنډه ده حل کړو:

اوله طریقه

زریز	سلیز	لسیز	یویز	
	٤	٣	٦	
×			٧	
		٤	٢	← ٦ × ٧
	٢	١	٠	← ٣٠ × ٧
+ ٢	٨	٠	٠	← ٤٠٠ × ٧
٣	٠	٥	٢	

دویمه طریقه ←

زریز	سلیز	لسیز	یویز
	②	④	
	٤	٣	٦
×			٧
٣	٠	٥	٢

لنډه طریقه:

1. ٧ × ٦ یویزونه ٤٢ یویزونه کېږي. ٢ یویزونه د یویزونو لاندې او ④ لسیزه حاصل په دایره کې د لسیزونو دپاسه لیکو.
2. ٧ × ٣ لسیزونه ٢١ لسیزونه کېږي. بیا ④ لسیزونه حاصل له ٢١ لسیزونو سره جمع کوو چې ٢٥ لسیزونه کېږي. ٥ د لسیزونو لاندې او ② سلیزه حاصل په دایره کې د سلیزونو دپاسه لیکو.
3. ٧ × ٤ سلیزه ٢٨ سلیزه کېږي. ② سلیزه حاصل او ٢٨ سلیزه جمع کوو چې ٣٠ سلیزه کېږي. د ٣٠ صفر (٠) د سلیز لاندې او ③ حاصل د زریز لاندې لیکو. اوس که وګورو د اولې او دویمې طریقې جوابونه هیڅ توپیر نه لري.

●● لاندې سوالونه د پورتني مثال په شان حل کړئ:

	٢	٨	٣
×			٥
+			

←

	◯	◯	
	٢	٨	٣
×			٥

	٥	٣	٤
×			٩
+			

←

	◯	◯	
	٥	٣	٤
×			٩

●●● لاندې سوالونه په لنډه طریقه حل کړئ:

	⑤	⑦	
	٧	٦	٩
×			٨
٦	١	٥	٢

	٢	٩	٣
×			٦

	٧	٠	٣
×			٥

د څو رقمي عددونو تقسيم

● د اختر په ورځ د شاولي دوو کشرو زامنو ته يې ترونو او ماماګانو ۴۲۶ افغانۍ اختر مبارکي ورکړه. دواړو ورونو پیسې په مساوي ډول داسې وويشلې: اول يې ۴ سلګونه وويشل. هر يوه ته ۲ سلګونه ورسېدل. بيا يې ۲ لسګونه وويشل. هر يوه ته يو لسګون ورسېد. بيا هر يوه ته درې افغانۍ هم ورسېدې.

$426 \div 2$ په دريو مرحلو کې په دې ډول تقسيمېږي:

لومړی سلیزونه

سليز	لسيز	يويز
۲		
۴	۲	۶

(÷ ۲)

۱. ۴ سليزونه ÷ ۲ = ۲ سليزونه
چې ۲ سليزونه د ۴ سليزونو د پاسه ليکل کېږي.

دوهم لسيزونه

سليز	لسيز	يويز
۲	۱	
۴	۲	۶

(÷ ۲)

۲. ۲ لسيزونه ÷ ۲ = ۱ لسيز
چې ۱ لسيز د ۲ لسيزونو د پاسه ليکل کېږي.

دريم يويزونه

سليز	لسيز	يويز
۲	۱	۳
۴	۲	۶

(÷ ۲)

۳. ۶ يويزونه ÷ ۲ = ۳ يويزونه
چې ۳ يويزونه د ۶ يويزونو د پاسه ليکل کېږي.

●● لاندې سوالونه د پورتني مثال په شان حل کړئ:

سليز	لسيز	يويز
۳		
۶	۴	۸

(÷ ۲)

سليز	لسيز	يويز
۳		
۶	۴	۸

(÷ ۲)

سليز	لسيز	يويز
۳		
۶	۴	۸

(÷ ۲)

۳	۹	۶

(÷ ۳) ← (÷ ۳) ← (÷ ۳)

●●● د تقسيم سوالونه په لنډه توګه داسې هم حلولی شو:

$84 \div 4 = 21$

$286 \div 2$

$3369 \div 3$

$6963 \div 3$

$3699 \div 3$

$484 \div 4$

د هغو څو رقمي عددونو تقسیم چې ځانګړي رقمونه یې په یو رقمي عددونو پوره نه تقسیمېږي.

● عارف د خپلو څلورو خوېندو ګلدوزي دسمالونه په ۱۲۸ افغانۍ خرڅ کړل او ورته ویې ویل چې دا پیسې په مساوي ډول داسې ووېشئ چې سل ګون په لسیزونو بدل کړئ؛ ځکه ۲ لسیزه او ۱۰ لسیزه ۱۲ لسیزه کېږي. نوستاسې د هرې یوې برخه به ۳ لسیزه شي. دغه شان له ۸ یویزونو نه به هرې یوې ته دوه دوه یویزونه ورسېږي چې د هرې یوې ټوله برخه به ۳۲ افغانۍ شي:

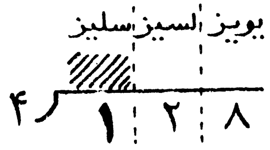

۱ لسیز نوټ په ۴ نفرو نه تقسیمېږي نو باید په لسیزونو بدل شي.

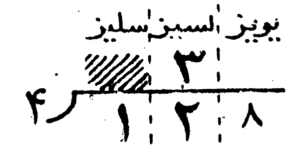

که سلیز په لسیزونو بدل شي ۱۰ لسیزه کېږي او ۲ لسیزه ورسره دي او ټول ۱۲ لسیزه کېږي.
۱۲ لسیزه ÷ ۴ نفره = ۳ لسیزه.

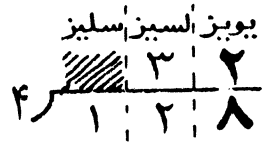

۸ یویزه ÷ ۴ نفره = ۲ یویزه.

●● لاندې سوالونه حل کړئ:

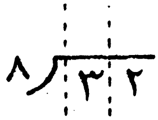

●●● مثال:

۲ زرګون لوټونه په ۲ نه تقسیمېږي.

۲۴ سلیزه ÷ ۶ = ۴ سلیزه

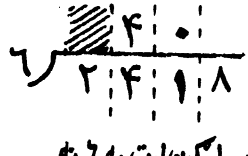

یو لسګون لوټ په ۶ نه تقسیمېږي نو صفر (۰) د ۱ دپاسه لیکو.

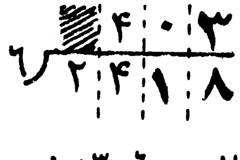

۸ یویزه ÷ ۶ = ۳ یویزه

لاندې سوالونه حل کړئ:

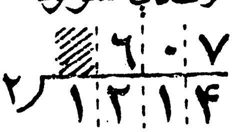

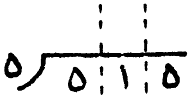

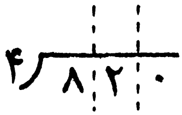

باقي لرونکی تقسیم

د شاولي دوو زامنو یوه کیلو مڼې واخیستې چې ۹ دانې شوې، کله چې یې په مساوي توګه وویشلې هر یوه ته څلور مڼې ورسېدې او یوه مڼه باقي پاتې شوه.

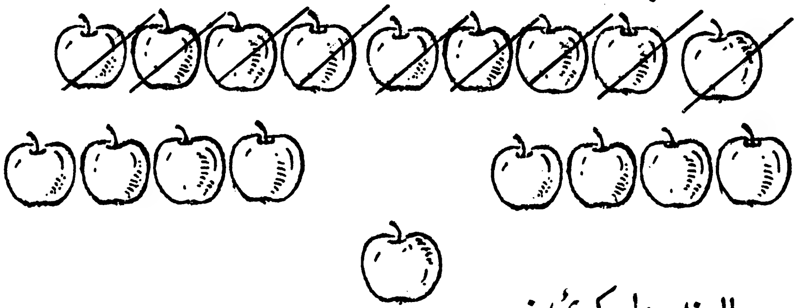

۲) ۹ = ۴
۸
۱ باقي

- لاندې سوالونه حل کړئ:

۶) ۵۱   ۸) ۳۷   ۴) ۲۶   ۵) ۲۳ = ۴

۲۰
۳ باقي

د تقسیم په ځینو سوالونو کې، که ټول عدد په بل عدد تقسیم شي، کېدای شي په آخر کې باقي ونه لري:

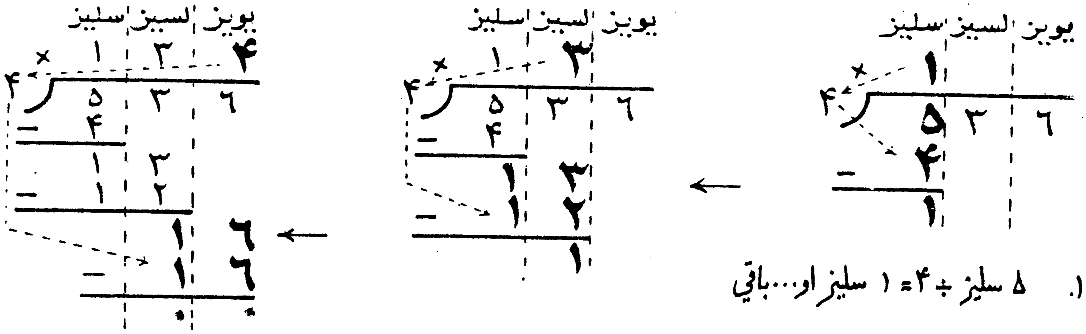

۱. ۵ سلیز ÷ ۴ = ۱ سلیز او ... باقي
۲. ۱ سلیز × ۴ = ۴ سلیزونه ۴ د ۵ سلیزونو لاندې لیکو.
۳. ۵ سلیزونه − ۴ سلیزونه = ۱ سلیز باقي.

۱. یو لسیز په ۱۰ لسیزونو بدل او له ۳ لسیزونو سره ۱۳ شوې
۲. ۱۳ لسیزونه ÷ ۴ = ۳ لسیزونه او ... باقي
۳. ۳ لسیزونه × ۴ = ۱۲ لسیزونه. ۱۲ د ۱۳ لسیزونو لاندې لیکو.
۴. ۱۳ لسیزونه − ۱۲ لسیزونه = ۱ لسیز باقي.

۱. ۱ لسیز په ۱۰ یوړیزونو بدلوو چې له ۶ یوړیزونو سره ۱۶ کېږي.
۲. ۱۶ ÷ ۴ = ۴ یوړیزونه.
۳. ۴ یوړیزونه × ۴ = ۱۶ یوړیزونه. ۱۶ د ۱۶ یوړیزونو لاندې لیکو.
۴. ۱۶ یوړیزونه − ۱۶ یوړیزونه = ۰.

● لاندې سوالونه د مثال په شان حل کړئ :

۷) ۸۷۵ = ۱۲۵
− ۷
۱۷
− ۱۴
۳۵
− ۳۵
۰

۵) ۳۷۵

۶) ۴۹۷۴

۸) ۹۴۴

●● لاندې سوالونه حل کړئ :

۶) ۳۰۴۳ = ۵۰۷
− ۳۰
۰۰۴۳
− ۴۲
۰(۱)

| ۵۰۷ او [۱] باقي |

۳) ۶۴۷

| او [ ] باقي |

۷) ۱۴۵۸

| او [ ] باقي |

●●● لاندې سوالونه د مثال په شان حل کړئ :

۷) ۱۶۸۹ = ۲۴۱
− ۱۴
۲۸
− ۲۸
۰۹
− ۷
۲ باقي

۵) ۵۰۸۳

۶) ۸۷۴۶

۹) ۷۹۹

●●●● د صفر(۰) لرونکو عددونو تقسیم

۵) ۵۰۰ = ۱
− ۵
۰

۵ سلیزه ÷ ۵ = ۱سلیز

۱ سلیز د سلیزونو د پاسه لیکو.

۵) ۵۰۰ = ۱۰
− ۵
۰
− ۰
۰

۰ لسیز ÷ ۵ = ۰ لسیز

۰ د لسیزونو د پاسه لیکو.

۵) ۵۰۰ = ۱۰۰
− ۵
۰
− ۰
۰
− ۰
۰

۰ یویز ÷ ۵ = ۰ یویز

۰ د یویزونو د پاسه لیکو.

که شپه تیاره ده منې په شمار دي .

● لاندې سوالونه د مثال په شان حل کړئ :

۴) ۵۰۰۰ = ۱۲۵۰

۵ − ۴ = ۱ ، ۱۰ − ۸ = ۲ ، ۲۰ − ۲۰ = ۰ ، ۰ − ۰ = ۰

۳) ۶۰۰۰

۶) ۷۰۰۰

●● لاندې سوالونه حل کړئ :

۸) ۴۰۰۰ ۶) ۸۰۰ ۵) ۱۰۰۰ ۴) ۲۰۰

ځوابونه: ۱۳۳ او ۳ باقي ۵۰۰ ۵۰ ۲۰۰

●●● لاندې سوالونه حل کړئ :

۶) ۷۰۰۰ ۴) ۹۴۰۰ ۸) ۳۲۴۵ ۲) ۶۵۰

۳) ۲۱۲۴ ۷) ۲۹۶ ۸) ۱۰۰۰۰ ۲) ۳۷۱

ځوابونه : ۱۱۶۶ او ۴ باقي ۱۲۵۰ ۲۳۵۰ ۲۹۹ او ۳ باقي

۴۰۵ او ۵ باقي ۷۰۸ ۳۲۵ ۱۸۵ او ۱ باقي

د ۱ تر ۱۰ پورې د ضرب زباني جدول

× ÷	۱	۲	۳	۴	۵	٦	۷	۸	۹	۱۰
۱	۱	۲	۳	۴	۵	٦	۷	۸	۹	۱۰
۲	۲	۴	٦	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱٦	۱۸	۲۰
۳	۳	٦	۹	۱۲	۱۵	۱۸	۲۱	۲۴	۲۷	۳۰
۴	۴	۸	۱۲	۱٦	۲۰	۲۴	۲۸	۳۲	۳٦	۴۰
۵	۵	۱۰	۱۵	۲۰	۲۵	۳۰	۳۵	۴۰	۴۵	۵۰
٦	٦	۱۲	۱۸	۲۴	۳۰	۳٦	۴۲	۴۸	۵۴	٦۰
۷	۷	۱۴	۲۱	۲۸	۳۵	۴۲	۴۹	۵٦	٦۳	۷۰
۸	۸	۱٦	۲۴	۳۲	۴۰	۴۸	۵٦	٦۴	۷۲	۸۰
۹	۹	۱۸	۲۷	۳٦	۴۵	۵۴	٦۳	۷۲	۸۱	۹۰
۱۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	٦۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰

پورتنی جدول د ۱ څخه تر ۱۰ خانو پورې د ضرب او تقسیم د ټولو سوالونو دپاره استعمالیدای شي .

مثالونه :

○: ۳ × ۴ = ۱۲
۴ × ۳ = ۱۲
۱۲ ÷ ۳ = ۴
۱۲ ÷ ۴ = ۳

⬚: ۵ × ۲ = ۱۰
۲ × ۵ = ۱۰
۱۰ ÷ ۲ = ۵
۱۰ ÷ ۵ = ۲

△: ۷ × ۳ = ☐
۳ × ۷ = ☐
۲۱ ÷ ۳ = ☐
۲۱ ÷ ۷ = ☐

کلیز ۱۳۷۳

نوی کال مو مبارک شه .

حمل ۱۳۷۳

1994 — ۱۴۱۴

دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه	یکشنبه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰	۳۱				

(۱) حمل - نوی کال

ثور ۱۳۷۳

1994 — ۱۴۱۴

پنجشنبه	جمعه	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰	۳۱				

(۲۸ـ۳۱) ثور د لوی اختر رخصتي.

جوزا ۱۳۷۳

1994 — ۱۴۱۴ ۱۴۱۵

یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰	۳۱				

(۲۸) جوزا د عاشورا ورځ.

سرطان ۱۳۷۳

1994 — ۱۴۱۵

چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰	۳۱				

اسد ۱۳۷۳

1994 — ۱۴۱۵

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰	۳۱				

سنبله ۱۳۷۳

1994 — ۱۴۱۵

سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه	یکشنبه	دوشنبه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰	۳۱				

پیژند ګلوي

نوم : ____________________

د پلار نوم : ____________________

هستوګنځی : ____________________

وظیفه: ____________________

میزان ۱۳۷۳

۱۴۱۵ — 1994

جمعه	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰					

عقرب ۱۳۷۳

۱۴۱۵ — 1994

یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰					

قوس ۱۳۷۳

۱۴۱۵ — 1994

سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه	یکشنبه	دوشنبه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰					

جدی ۱۳۷۳

۱۴۱۵ — 1994

پنجشنبه	جمعه	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰					

دلو ۱۳۷۳

۱۴۱۵ — 1995

شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰					

حوت ۱۳۷۳

۱۴۱۵ — 1995

دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه	یکشنبه
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹						

(۱۰ـ ۱۲) حوت د کوچنی اختر رخصتی.

PROPERTY OF ACKU

د لویانو دپاره

حساب

(۱)

بیفبر

(د افغاني مهاجرینو دپاره لومړني تعلیمات)

اپریل، ۱۹۹۴

حمل، ۱۳۷۳

دوهمه برخه

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

B. E. F. A. Re.
"Basic Education for Afghan Refugees"
Univ. P.O. Box 1461;8 Tatara Road,
Rahat-Abad, Peshawar, Pakistan.
Telephone: 840631

Any Part Of This Publication
(With The Exception Of The Pictures And
Tapes) May Be Freely Reproduced
Acknowledgement Would Be Appreciated, As
Well As A Brief Description Of Any
Publication In Which Befare's
MCH Contents are Reproduced.

PROPERTY ACKU

د لویانو له پاره

حساب

۱

بیفیر
د افغاني مهاجرینو له پاره لومړني تعلیمات

B.E.F.A.Re

اپریل، ۱۹۹۴

حمل، ۱۳۷۳

ازمایشي مواد

Authors: مؤلفان :

Taj Mohammad تاج محمد
Dr. Gul Jan Wror ډاکټر ګل جان ورور
Mohd. Nasim Qasimi محمدنسیم قسیمي
Mir Abdul Malik Hashemi میرعبدالمالک هاشمي

Consultants: مشاوران :

Dr. Michael Hirth ډاکتر مایکل هرت
Prof. Dr. M. R. Elham پوهاند ډاکتر محمدرحیم الهام
Dr. Sayed. K. Bakhtari ډاکتر سیدکمال باختري

Illustrator: رسام :
Abdul Hafiz Ashna عبدالحفیظ آشنا